

GAZETE [PENCERE]

KOLONLARI KESMİŞLER

**AFET DEĞİL
CİNAYET**

İzmir'de meydana gelen depremde bazı binalar dim dik ayakta kaldı bazıları ise yerle bir oldu. Bunun nedenini İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer açıkladı, yıkılan binaların tümünün 99 depreminden önce ruhsatlandırıldığını söyledi. Faciaya asıl davet çıkartan ise zemin katlarda kolon kesilmesi.

DOKUZ KİŞİ GÖZALTINDA

TÜRKİYE'DE yapı yönetmeliği 1999 yılındaki büyük depremde sonra değiştirildi. İzmir'de yıkılan binaların tamamı bu değişiklikten önce inşa edilen yapılar. Soyer, "Yapılan ilk gözlemlerde deniz kumunun kullanıldığına dair veriler var elimizde. Demir donatı alanlarının zayıflığıyla ilgili bilgiler var. Hatta zemin katta örneğin kolonu market yapmak için, spor salonu yapmak için kesmişler" diye konuştu. Savcılık 9 kişi ile ilgili gözaltı kararı verdi. 3'te

MUTLULUKTAN AĞLATTI

ÖLÜME DİRENDİ HAYATA TUTUNDU

İTFAİYECİNİN parmaklarını sıkı sıkıya tutmuş küçük bir el. O el 65 saat enkaz altında kalan 3 yaşındaki Elif Perinçek'in. İzmir'de Elif'in kendisini kurtaran itfaiyecinin parmaklarını tuttuğu anı ölümsüzleştiren fotoğraf umudu simgeledi, Türkiye'yi duygulandırdı. Elif enkazdan çıkarıldıktan sonra hastaneye kaldırdı. Kendisini merak edenlere el sallayan Elif'in sağlık durumu iyi. 2'de

GÜNDEMDE İZMİR ZİHİNLERDE İSTANBUL VAR

TTB'DEN KORONA UYARISI 5

VİYANA'DA TERÖR RASTGELE ATEŞ AÇILAR

AVUSTURYA'NIN başkenti Viyana'da teröristler şehir merkezinde farklı noktalarda uzun namlulu silahlarla saldırılar düzenledi. Geceyarısı gerçekleşen saldırılarla ilgili ilk açıklama Viyana polisinden geldi. Viyana Emniyet Müdürlüğü sosyal medya hesabından saldırıda en az iki kişinin yaşamını yitirdiğini, bir saldırganın polis tarafından öldürüldüğünü ve aralarında polis memurlarının da olduğu ağır yaralılar bulunduğunu açıkladı. 6'da

BAKAN KOCA'DAN UYARI İSTANBUL'DAN AYRILMAYIN

SAĞLIK Bakanı Fahrettin Koca Türkiye'deki toplam vakanın yüzde 40'ının bulunduğunu açıkladığı İstanbul için son bir uyarı daha yaptı, "İstanbul'daysanız ayrılmayın, İstanbul'a seyahat ederseniz yedi gün önceden kendinizi kontrol edin" dedi. Koca İstanbul'a dönen büyüklerin yakınları tarafından bir süre ziyaret edilmemesini de istedi. 5'te

ABD'DE KRİTİK SEÇİM

ABD bugün başkanını seçmek için sandık başına gidiyor. Trump ve Biden'ın yarıştığı başkanlık seçimi öncesi, ABD kaotik bir sonuç ihtimali üzerine diken üstünde. Ülkede, Başkan Donald Trump'ın sonuçları kabul etmeyebileceği ve silahlı grupların sokağa dökülebileceği ihtimalleri konuşuluyor. 6'te

MERKEZ NE YAPSA OLMUYOR

MERKEZ Bankası politika faizini arttırmadı ama açıklamalarında yer aldığı gibi sıkılaştırma hamlelerine devam etti, bankaların borç limitlerini sıfırladı. Ancak son hamle de işe yaramadı, dolar gün içinde 8 lira 44 kuruşa kadar çıktı ve yeni rekor kırdı. 7'de

BİR ARPA BOYU YOL GİTTİK, 30 YIL ÖNCESİNE VARDIK...

İBRAHİM TURHAN
YAZDI 7'de

ATATÜRK'ÜN
EMANETİ
HATAY'DA
NELER OLUYOR?
MEHMET ŞANDIR
YAZDI 6'da

BETONLAŞAMAMIŞ
BETON
CUMHURİYETİ
NİHAT SIRDAR
YAZDI 4'te

SUÇSUZ OLAN
TEK KİŞİ
AV. MURAT AYDIN
YAZDI 3'te

BEKLENEN
İSTANBUL
DEPREMİ
KUBİLAY KAPTAN
YAZDI 2'de

MESUT
YILMAZ
ÖLMEDİ
KEREM KIRÇUVAL
YAZDI 5'te

BİR MAÇ
BU KADAR
HAKEDİLİR
ÜMİT SEZGİN
YAZDI 10'da

**DR.
KUBILAY
KAPTAN**

Beklenen İstanbul Depremi

Bugüne kadar yurtdışı ve yurtiçi farklı kurumlar İstanbul için farklı deprem senaryolarıyla ilgili raporlar hazırlamışlardır. Bunlardan bazılarını özet olarak sizlerle paylaşmak istiyorum.

- Kasım 2009, İstanbul'un Olası Deprem Kayıpları Tahminlerinin Güncellenmesi (İBB – OYO – B.Ü. Kandilli Rasathanesi):
- 2.500-10.000 Adet Çok Ağır Hasarlı Bina
- 13.000-34.000 Adet Ağır Hasarlı Bina
- 85.000-150.000 Adet Orta Hasarlı Bina
- 250.000-350.000 Adet Hafif Hasarlı bina
- 10.000-30.000 Kişi Can Kaybı
- 20.000-60.000 Kişi Hastanede Tedavi
- 50.000-140.000 Kişi Hafif Yaralı
- ~ 530.000 Adet Acil Barınma İhtiyacı Olan Hane
- ~ 400 Adet Yanıcı patlayıcı ihtiva eden binada hasar
- ~ 450 Noktada İçme Suyu Hattı Hasarı
- ~ 1.500 Noktada Atık Su Hattı Hasarı
- ~ 650 Noktada Doğalgaz Altyapı Şebekesi Hasarı

- ~ 17.000 Adet Doğalgaz Kutusu Hasarı
- ~ 26 Milyar TL. Yapısal Hasar Kaynaklı Mali Kayıp
- ~ 80 -100 Milyar TL. Toplam Mali Kayıp
- İstanbul ili için Deprem Senaryosu (Gazi Üniversitesi, Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi):
- Ölü sayısı: 32.536
- Yaralı sayısı: 81.828
- Ağır hasarlı konut sayısı: 125.137
- Orta hasarlı konut sayısı: 169.473
- Hafif hasarlı konut sayısı: 206.187
- Açıkta kalacak insan sayısı: 1.219.685

Genel olarak yaralıların %75'inin ayakta tedavi edilebileceği %25'inin ise hastane bakımına ihtiyaç duyacakları kabul edilmektedir. Bu oranlara göre senaryo deprem neticesinde 61.371 kişinin ayakta tedaviye, 20.547 kişinin ise hastane bakımına ihtiyaç duyabileceği söylenebilir. Açıkta kalacak insan sayısı ortalama aile sayısı (4,14) ile orantılandığında, çadır ihtiyacının 294.610 olduğu görülür. İstanbul'u etkileyebilecek büyük bir depremde (Senaryo depremi) kuvvetli yer hareketinden kaynaklanacak sarsıntılara ilave olarak; Heyelan; Zemin Göç-

meleri; Sivilaşmalar; Tsunami; Yangın; Su Basması; Tehlikeli Madde Sızıntıları nedeniyle de hasarlar oluşabilecektir. İstanbul'da deprem riski analizi (Seda Kundak, Handan Türkoğlu): Mahallelerdeki risk düzeyleri temelde mahallenin tehlike kaynağına uzaklığı ve yerleşim dokusuna göre değişmektedir. İstanbul'daki en yüksek riske sahip mahalleler incelendiğinde, bu alanlarda toplam 1 milyon üzerinde bir nüfus yaşamaktadır. Hassas nüfus oranının %30 dolaylarında olduğu bu mahallelerde ortalama nüfus yoğunluğu 500 kişi/ha ve ortalama bina yoğunluğu ise 30 bina/ha'nın üzerindedir. Bu mahallelerde ortalama konut birimi sayısı 13.000, ortalama iş yeri sayısı 3.300 civarındadır. Tehlikeli kullanım kapsamına giren benzin istasyonları, tüp dolum-satış tesisleri, kimya ve boya fabrikaları gibi kullanımlar her mahallede 5-10 tesis şeklinde bulunmaktadır. En yüksek risk değerine sahip mahallerde doluluk-boşluk oranları da çarpıcı değerlere sahiptir. Bu alanlarda doluluk oranı %95, boş alan oranı %4,3 ve yeşil alan oranı ise %0,7'dir. Plansız yerleşme oranının %70'e ulaştığı en riskli mahallerde çoğunlukla

sağlık tesisi bulunmamaktadır. 2017 İstanbul Deprem raporu (TM-MOB): İstanbul'da nüfusun büyük bir kısmı 1. derece deprem bölgesinde yaşamaktadır. Mevcut yapı stokunun yaklaşık % 50'si kaçak, yaklaşık % 40'ı deprem ömrünü tamamlamış, %27'si deprem riskine bağlı olarak acilen yıkılması gerekmektedir ve binaların sadece % 35'inde DASK vardır. Nüfusunun büyük bir kısmının 1. derece, önemli bir kısmı da 2. derece deprem bölgesinde yaşıyor olmasına karşın, yapı stoku, zeminin jeolojik koşulları, denize kıyısı olması, denizel dolgu alanları, mühendislik hizmeti almadan üretilen binlerce yapının varlığı, kaçak yapılaşmanın kentin ayırt edici özelliği olması, ulaşım yapılarının, barajların, tarihi eserlerin depremde vereceği tepkinin bilinmemesi, okul, hastane, yurt gibi yapıların mevcut durumundaki belirsizlikler, kentsel dönüşüm projelerindeki belirsizlikler, su taşkınlarında bile yetersizliği açığa çıkan altyapı sorunları, dere yataklarını bile yerleşime açan imar uygulamaları, afet sonrası çalışmaların taşıdığı soru işaretleri, deprem bilincinin yeterince yaratılamaması, İstanbul'un tahmin

edilenden öte yıkıcı bir etki altına gireceğini göstermektedir. İstanbul'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla resmi kayıtlı nüfusu 14,8 milyon, bina sayısı 2 milyon üzerinde, konut sayısı ise 4 milyonu fazlasıyla geçmiştir. Bu koşullardaki deprem senaryosu elbette çok daha kötü olacaktır. En basit hesaplamalara/kıyaslamalara göre bilanço 100.000 ile 120.000 ağır hasarlı bina, 1.000.000 ile 1.200.000 civarında evsiz aile, 2 milyon kişiye de kurtarma operasyonu gerekecektir. Büyük trajedi, aynı zamanda İstanbul'un büyük bir insanlık dramını yaşayacağını ifade etmektedir ki, ne merkez ne de yerel yönetimin bu gerçeğin farkında olmamasının yarattığı "büyük çaresizlik" varlığını iyiden iyiye hissettirmektedir. Bu ve benzer senaryolar hemen hemen aynı sonuçları göstermektedir. İstanbul veya İzmir, Bursa, Çanakkale, Malatya, Elazığ, Erzurum ve benzer illerimiz için aynı durum söz konusudur. Önlemler alınmazsa bu illerde ama özellikle İstanbul'da yaşanacak bir deprem ülkemizin geleceğini olumsuz anlamda etkileyecek düzeyde olacaktır.

3 yaşındaki Elif 65 saatlik mücadeleyi kazandı

Depremden 65 saat sonra İzmir'in Bayraklı ilçesinde Doğanlar Apartmanı'nın enkazından 3 yaşındaki Elif Perinçek kurtarıldı. Elif'in kendisini kurtaran itfaiyecinin parmağını tuttuğu fotoğraf ise mucizenin fotoğrafı oldu.

Elif'e ulaşan İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiyesi'nden Onbaşı Muammer Çelik, kurtarma anını şöyle anlattı: "Bizim ümidimiz hiç bitmez. Sağlıkçılar 'Eks' (ex/ölü) diyene kadar umudumuzu kaybetmeyiz. Elif için de ümidimizi kaybetmedik. Babası bana, 'Her şeye hazırlıklı ve razıyım' dedi. Ben de ona, 'Allah'ın mucizesi vardır. Belki de onu görürüz. Teslim olma' şeklinde cevap verdim. Babasının

bilgi dahilinde bizi yönlendirmesi farklıydı. Depremi oluş şekline ve tecrübelerime göre ters yönden gittim. Bazası ve dolabının arasında olacağını tahmin etmiştim. Gittiğimde Elif orada sırtüstü yatıyordu. Onu kucakladım. Yüzünü temizleyip parmağını tuttum ve bir arkadaşım ile kaldırdık. Sağlık kabineine gidene kadar elimi bırakmadı. O çocuk yaşamayı hak ediyor. Elif'in artık İBB'de itfaiyeci ağabeyleri var.

İsteddiği zaman gelebilir çünkü bizim mucizemiz oldu. Biz Elif'i sevdiğimiz için o da bizi sever" Paramedik Tolga Ünsel ise "Elif'e ilk bakıldığında hareketsizdi. Maalesef cansız bir beden olarak düşünülüyordu. Ancak tam çıkarma esnasında gözlerinin hareket ettiğini fark ettik. Daha sonra ufak bir hareketini fark edip canlı olduğunu gördük. Bizim için gerçekten mucizeydi" dedi.

BAKAN KOCA: SAĞLIK DURUMU İYİ

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Elif Perinçek'in sağlık durumu hakkında bilgi verdi. Bakan Koca, "Bilinci açık, ciddi bir kas ezilmesi ya da kırığı yok. Enkaz altında uzun süre hareketsiz kaldığı ve sıkıştığı için yoğun bakımda takip ediliyor. İki ablasının da durumu iyi" bilgisini verdi.

Ares isimli köpek 65 saat sonra kurtarıldı

Rıza Bey Apartmanı enkazında çalışmalarını sürdüren ekipler, enkaz altında bir köpeğin canlı olduğunu fark etti. Bölgede çalışmaları yoğunlaştıran ekipler köpeği sağ olarak enkazdan çıkarttı. Ares isimli olduğu öğrenilen köpeğin sahibi Gizem İleri'ye haber verilmesinin ardından köpeğe veteriner hekimler tarafından ilk müdahale yapıldı. Serum takılan köpek tedavi altına alınırken, köpeğine kavuşmanın sevincini yaşayan kadın duygu dolu anlar yaşadı.

Hayatını kaybedenlerin sayısı 95'ye yükseldi

Afet ve Acil Durum Yönetimi (AFAD) Başkanlığı, Seferihisar açıklarında meydana gelen 6,6 büyüklüğündeki depremde can kaybının 95'e yükseldiğini açıkladı. Yaralanan 994 kişiden 147'sinin tedavisi devam ediyor. 00.15 itibarıyla büyüklüğü 4'ün üzerinde 44 artçı olmak üzere, toplam 1.385 artçı sarsıntı yaşandı. Arama ve kurtarma çalışmaları yürütülen 17 binadan 12'sinde çalışmaların tamamlandığı, 5 binada ise çalışmalara devam edildiği bildirildi.

'Kendimi bir anda enkazın üzerinde buldum'

Bakan Pakdemirli görevlinin elinden telefonu alıp kameralar önünde enkaz altındaki depremzedeye konuşmasına ilişkin "Kendimi bir anda enkazın üzerinde buldum" açıklaması yaptı. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, enkaz altında kalan Buse Hasıylmaz'ın yerini tespit etmeye çalışan Kızılay görevlisinin elinden telefonu alarak yaptığı görüşmeye ilişkin konuştu.

Pakdemirli enkaz altındaki kişinin morale ihtiyacı olduğunu ve bunu bakan olarak kendisinin yapması gerektiğini savundu ve "Kendimi bir anda enkazın üzerine buldum" dedi. İzmir'de Aşık Veysel Rekreasyon Alanı'nda depremzedeler için kurulan çadır kentte açıklamalarda bulunan Pakdemirli, "Buse'nin yakında nikahları olacak. Beni de nikah şahidi olarak görmek istediklerini söylediler. Ben de iki elim darda da olsa nikah şahitleri olmak istiyorum." dedi.

TTB'den İzmir'de koronavirüs uyarısı

İzmir depreminin ardından bir değerlendirme raporu yayınlayan Türk Tabipleri Birliği (TTB), arama kurtarma çalışmalarında ve depremzedeler için kurulan çadır alanlarında Covid-19'dan korunmak için sosyal mesafe kuralına uyulması uyarısında bulundu.

Koronavirüs salgını nedeniyle deprem bölgesinde sağlık çalışmalarının daha da zorlaştığına dikkat çeken TTB, "Kurtarma alanlarında ve yaralı transportlarında fiziksel mesafe, maske ve hijyen kuralları gibi önlemler aksamaktadır" tespitinde bulundu. Bölgede sürekli ve acilen yoğun test yapılması gerektiğinin altını çizen TTB, "Maske, hijyen malzemesi, koruyucu ekipmanların ücretsiz ulaşılabilir ve yeterli olması için her türlü önlemin" alınması gerektiğini bildirdi.

AV.
MURAT
AYDIN

Suçsuz olan tek kişi

Daha 11 yaşındaydı. Salgın nedeniyle kapalı olan okulunun yaptığı çevrimiçi derse bağlanmak için evdeydi. Sarsıntı başlayınca ne yaptığını, ne hissettiğini düşünmek can yakıcı. 24 Saat boyunca kaldığı enkazın başında umutla bekledi ailesi ve sevenleri. Ama olmadı. Emrah Apartmanı'nın moloz yığını halinde ki enkazında didinen ekipler Elifciğin cansız bedenine ulaşabildi. Sonrası malum. Anne ve babası için tarifsiz bir acı, isyan, gözyaşı.

İzmir depremde kaybettığımız onlarca candan birisi Elif. Şimdi Elif ve kaybettığımız diğer canların acısı taptaze. Yaralılarımız hastanelerde. Acılar biraz soğuyup enkaz kaldırıldıktan ve tablo tüm ağırlığıyla karşımıza çıktıktan sonra herkes birbirine dönüp "suçlu sensin" diyecek. Ama kimse kendi suçunu göremeyecek.

O halde biz şimdiden soralım; suçlu kim?

İmar yasalarını sürekli değiştiren,

çıkardığı imar aflarıyla kaçak yapılaşmayı meşru hale getiren, kaçak ve mevzuata aykırı yapı yapmaya etkin cezalar getirmeyen siyasi iktidarlar suçlu. Bunu söylemek en kolay. Peki, bu kadar mı?

O siyasi iktidarlara imar afları çıkardığı için yeterince tepki göstermeyen bizler suçlu değil miyiz? Kaçak binalara laf edip kendi kaçak binamız için af talep etmedik mi? En küçük taleplerimiz için siyasilerin kapılarını aşındıran bizler; kaçak yapılaşmayı önlesinler, imar affı çıkarmasınlar, kaçak ve tehlikeli yapı yapanları cezalandıran yasalar çıkarsınlar diye siyasetçilere baskı yaptık mı?

Kaçak binaların yapılmasına göz yuman, yapılanları yıkmayan, imar planlarından inşaat ruhsatlarına, yapı denetiminden oturma iznine kadar her aşamada gerekenleri doğru şekilde yapmayan belediyeler suçlu. Doğru, onlar da suçlu.

Peki, kaçak yapıları yapan, ruhsatlı yapısına ekler yapan, 150 metre kare

eve sığamayıp balkonu kapatan, evin sağına soluna çıkmalar yapan, kaçak binamız mühürlendi diye belediye başkanına kızıp siyasi baskı yapan bizler suçlu değil miyiz?

Komşusunun yaptığı kaçak eklentiye veya izinsiz tadilatla göz yuman, komşusuyla başka bir nedenden kavga edene kadar şikâyet etmeyen komşunun hiç mi suçu yok?

Zemin kattaki dükkânı daha "geniş ve kullanışlı olsun" diye kolonları kestiren suçlu. Peki, bu yer i görüp karşı çıkmayan, şikâyet etmeyen bina sakinleri, o kolonları kessin diye çağrılan inşaat ustası onların suçu yok mu? "Kes kardeşim bu kolonu dükkân geniş olsun" dediğinde "abi sen ne yapıyorsun ben bunu kesemem" demeyen usta şimdi televizyondaki yıkımı seyredip "vah vah" demiyor mu?

Alacağımız veya oturacağımız evin; metrekaresine, oda sayısına, manzarasına, banyodaki fayansının kalitesine

kadar bakan ama binanın depreme dayanıklılık durumunu, projesini sormayan bizlerin suçu yok mu? Manzarası veya muhiti güzel evi değil depreme dayanıklı ve sağlam evi daha değerli saymayan "piyasa" anlayışımız suçsuz mu?

Bunca şey yaşandıktan sonra, binası hasarlı raporu almasın da kullanılmaya devam etsin diyecek olan çıkmayacak

mı sanıyorsunuz? Tehlikeli diye mühürlenene binasında hiçbir iyileştirme yapmadan ya da sözde yapmış görünürek o mühür kaldırtmak için ricacı olmayacaklarına, belediyelere baskı yapmayacaklarına emin misiniz?

Sözü uzatmanın âlemi yok, hepimiz suçluyuz. Suçsuz olan tek kişi o güzelim gözlerini şimdi yummuş olan, kendisini en güvende hissetmesi gereken yerde yani evinde hayatını kaybeden Elifciğ. Ve bizler, biz hepimiz ona güvenli bir binada yaşama imkânı veremediğimiz için suçluyuz.

O yüzden kim suçlu tartışmasını bir yana bırakıp, suçlarımızın ağırlığını sırtımızda hissederek sorulması gereken şu soruları sormalıyız: Sağlıklı ve güvenli binalarda yaşamak için yapılması gerektiğini hepimizin bildiği şeyleri yapmaya hazır mıyız? Bunları yapmayı istiyor muyuz ve bunları yapmaya cesaretimiz var mı? Cevabımız evet ise işe koyulalım.

'Market için, spor salonu için kolonları kesmişler'

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer depremde yıkılan binaların tamamının 1999 öncesinden ruhsatlı olduğunu belirtti. Soyer binaların deniz kumuyla yapıldığını söyledi.

İZMİR Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, depremde yıkılan binaların yapımında deniz kumu kullanıldığı ve demir donatı alanlarının zayıflıklarıyla ilgili tespitlerinin olduğunu aktardı. Bu binaların tamamının 1999 yılından önce ruhsat almış yapılar olduğunu, belirten Soyer, "Zemin katta kolonu market yapmak için, spor salonu yapmak için kesmişler" dedi.

Soyer, HaberTürk'te katıldığı canlı yayında, yıkılan bütün binalarla ilgili yaptıkları tespitleri paylaştı. Soyer, tamamı 92 ile 99 yılları ara-

sında ruhsatlandırılmış yapıların ticarethaneye çevrilmiş zemin katlarında kolon kesmek gibi deformasyonların tespit edildiğini söyledi.

Yıkılan binaların 99 yılında çıkarılan yapı ruhsat yönetmeliğinden önce yapıldığını belirten Soyer, "Yapılan ilk gözlemlerde deniz kumunun kullanıldığına dair veriler var elimizde. Demir donatı alanlarının zayıflığıyla ilgili bilgiler var. Hatta yapı deformasyonu ile ilgili zemin katta örneğin kolonu market yapmak için, spor salonu yapmak için kesmiş" diye konuştu.

BİM İDDİALARI REDDETTİ

Yılmaz Erbek Apartmanı'nın, zemin katında yer alan BİM mağazasındaki yapılan tadilatlar nedeniyle yıkıldığı yönündeki iddialara ilişkin market zincirinden açıklama yapıldı. Açıklamada "Binanın statikğini değiştirerek herhangi bir taşıyıcı, kolon, duvar kırımı veya kesimi kesinlikle yapılmamıştır" denildi.

İstanbul'un toplanma alanları: AVM'LER VE MEZARLIK

İSTANBUL'DA 14 BİN KİŞİ ÖLEBİLİR

Cumhuriyet gazetesi yazarı Barış Terkoğlu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile Boğaziçi Üniversitesi imzaladığı deprem tahmin protokolünün verilerini köşesine taşıdı. Terkoğlu, rapora göre İstanbul'da 7.5 büyüklüğündeki bir depremde 14 bin can kaybının meydana gelebileceği tahmin edildiğini yazdı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yeni açıkladığı "Toplanma ve Geçici Barınma Alanları" içinde 859 toplanma alanı, 1017 adet geçici barınma alanı olmak üzere toplam bin 876 adet açık alan bulunuyor. Listede 2 bin 262 adet de kapalı barınma alanı var.

Toplanma alanlarının yüzölçümü 32 milyon 347 bin 530 metrekare, kapasitesi 21 milyon 565 bin kişi. Barınma alanlarının kapasitesi 1 milyon 988 bin 867 kişi, yüzölçümü ise 61 milyon 826 bin 525 metrekare. İmara açılarak üzerlerine AVM ve rezidanslar yapılması nedeniyle yıllardır eleştiri konusu olan deprem toplanma alanlarının yerine belirlenen Toplanma ve barınma alanları içinde AVM'lerin ve mezarlıkların bulunduğu görülüyor.

İBB Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel İyileştirme Daire Başkanı Dr. Tayfun Kahraman, bu durumla ilgili yaptığı açıklamada AVM'lerin yarı kamusal alanlar olduğuna dikkat çekerek yaşanacak kış depremde barınmak için önemli alanlar olduğunu, mezarlıkların ise, Zincirlikuyu bölgesindeki tek kentsel boşluk olduğunu, daha önceki alanlara rezidanslar yapıldığını söyledi.

İ. BÜLENT
ÇELİK

Eller Öldürür

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın diyor ki:
"17 yılda, depremle ilgili verdiğimiz 58 araştırma önergesi, iktidar partisinin oylarıyla rededildi!"

...

Yani, biz ısrarla yasa ve kural çıkaralım, uygulayalım dedik..
Gel gör ki, ısrarla ve inatla reddedildik diyor.

...

Peki bu araştırma önergelerinden hiç olmazsa biri kabul edilse idi ne olacaktı?

...

Kimbilir?
Belki de deprem için senden benden, hatta depremlerde hayatını kaybedenlerden toplanan 30 Milyar dolar doğru yönetilecekti.

...

Belki de Rızabey apartmanı için iki kez verilen çürük raporunu bakanlık değerlendirecek, binayı cebren boşalttıracak, belki de beton bloklar arasından cansız bedenleri çıkartılan 16 yaşındaki ikizler, Çınar ve Sayla, hala aramızda olacaktı!

...

Belki Elazığ depremde, kum gibi dağılan betonların tozunda 2 yaşındaki Doruk annesiyle elele boğulup ölmeyecekti.

...

Belki de; ta İran'ın Hoy kentinde meydana gelen bir deprem, Başkale'deki dört mahalleyi yıkamayacak, çamaşır asmaya bahçeye çıkan Nebahat'nın, evdeki eşini ve üç küçük yavrusunu elinden alıp gitmeyecekti.

Belki de Fatma diğer çocuklar gibi büyüyecek doktor olacaktı..
Kim bilebilir?

...

O halde şunu söylemekte bir beis yok.
Deprem öldürmez.
Zemin de öldürmez..
Hatta bina da öldürmez.

...

Ama yasadızlık öldürür!
Kuralsızlık öldürür!
Kural ve yasa getirme isteğini, iman gücünü kalkanı reddeden eller iki kez öldürür!

...

Elleriniz dert görmesin!

İzmir'de 811 bin kaçak İmar Barışı'yla yasal hale geldi

6.9'luk depremle sarsılan İzmir'de 2018 yılındaki "İmar Barışı"na rekor düzeyde başvuru olmuştu. Toplam 811 bin 453 başvurunun yapıldığı İzmir, nüfusa oranlandığında Türkiye'nin en yüksek kaçak yapı başvurusu yapılan kenti.

Türkiye genelinde 10 milyon 79 bin vandaş imar barışından yararlandı. Bir başka deyişle 10 milyondan fazla kaçak yapı yasal hale geldi. İstanbul 1 milliyon 747 binle birinci sırada yer alırken ikinci sırayı 811 bin 452 başvuruyla İzmir izledi.

Ankara'da ise 459 bin başvuru yapılmıştı. İmar Barış'ndan Hazine'ye 19 milyar 300 milyon lira para girmişti. İzmir'den devletin kasasına giden toplam para ise 2 milyar 150 milyon lira olmuştu.

BAYRAKLI'DA 34 BİN KAÇAK "BARİŞ'TAN YARARLANDI"

İzmir'deki İmar Barışı başvurularının en yoğun olduğu ilçe yüzde 15.9'la Bornova oldu. Buca yüzde 10.9'la ikinci, Karabağlar ise yüzde 7.8'le üçüncü sırada yer aldı. Başvuruların yüzde 4.3'ü, yani yaklaşık 34 bin başvuru depremin ağır hasar verdiği Bayraklı ilçesinde gerçekleşti. Ağır hasar alan bir başka ilçe olan Seferihisar'da ise yüzde 3 oranla yaklaşık 24 bin başvuru oldu.

Türkiye'nin her yerinde 7 üzerinde deprem olabilir

İzmir'de meydana gelen 6.9 büyüklüğündeki depreminin ardından Türkiye'de bulunan fay hatları ve deprem riskleri yeniden gündeme geldi. Türkiye'de aktif 550 fay hattının olduğuna dikkat çeken İTÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Okan Tüysüz, 18 kent fay hattı üzerinde olduğunu ifade etti. İTÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Okan Tüysüz, Türkiye'nin tamamından korktuğunu belirterek şunları söyledi:

"Öncelikli olan yer tabii ki; Marmara Bölgesi. Hem nüfus yoğunluğu hem beklenen depremin büyüklüğü hem de ekonomik olarak Türkiye'nin can

damarının İstanbul'da atması nedeniyle. Bunun dışında Bingöl Yedisu kırılmaya çok yakın. Yine Palu (Elazığ) civarı, Hatay-Kahramanmaraş arası benim kırılmasını beklediğim fay hatları. Bu hatların hepsinde 7 ve 7 üzerinde bir deprem yaratabilir. Türkiye'de 550 tane bilinen diri fay hattı var. Türkiye'nin 18 ili ise aktif fay hattının üzerinde.

Bu kentlerimiz; Aksaray, Bolu, Yalova, Bursa, Sakarya, Manisa, Balıkesir, İzmir, Denizli, Aydın, Kahramanmaraş, Erzurum, Hakkâri, Hatay, Eskişehir, Muğla, Bingöl ve Kütahya.

NİHAT SIRDAR

Betonlaşmamış beton cumhuriyeti

İnsan vücudu acıya karşı zamanla kendi kendine bir takım savunma yöntemleri geliştirir. Buna bağlı olarak ağrı eşiği yıllar içinde bazen az bazen çok gelişir.

Bizim deprem konusunda kendi kendimize geliştirdiğimiz böyle bir acıyı dindirme, olanları görmezden gelme durumumuz var.

Deprem ülkesi olmamızdan dolayı çok fazla deprem oluyor ve başka ülkelere hafif hasarlarla atlatılabilecek depremlerin her birinde felaketler yaşıyoruz.

Önce depremin haberi dalga dalga yayılıyor.

Özellikle sosyal medyada önce mesajlar ardından görüntüler ve fotoğraflar. Doğruluğu teyit edilmeden ışık

hızıyla yayılıyor bu bilgiler. İlk an bilgileri genelde doğru çıkıyor. Ancak sonrasında deformasyon başlıyor.

Enkaz altında kaldığı yalanını paylaşanlar ilk sırada geliyor. Bunun insana nasıl bir haz verdiğini anlamak gerçekten güç. Psikopat olmak lazım.

Sonra depremi yer kabuğuna değil dine bağlayanlar çıkıyor. Bunlar tedavi edilemeyecek derecede cahil olanlar. O mesajları yazabilmeleri bile mucize aslında. Ama hep varlar ve bitmiyorlar.

Sonra olay yerine ulaşan ve canlı yayın yapmaya başlayan muhabirlerin olayın heyecanı ve maalesef son zamanlarda liyakatsizlikleriyle ortalığı karıştırarak kadar abartılı yayınları başlıyor.

Bu yayınlar sebebiyle merak eden

olay yerine koşuyor. Kurtarma ekipleri bu sebeple çoğu kez enkaz alalına ulaşmakta zorlanıyor.

Tam binaların neden çöktüğünü konuşmaya başladığımızda medya yine dikkatimizi başka yerlere çekmeye başlıyor. Enkazdan canlı kurtulanlarla ilgili haberler yapılıyor. Elbette yapılacak. Ancak enkaza dönmüş bir apartmandan kurtulacak bir can için beslenen umudu memleket meselesine dönüştürmek için gerçekten bir sevgi pıtırıcı olmak lazım.

Ve onlardan da çok var ve onlar da bitmiyorlar.

Asıl konuşulması gerekeni her seferinde es geçiyoruz.

Mesela Van depreminden sonra bırakın yeni yasa çıkarmayı, önlem al-

mayı, deprem hasarlarını önlemek için çalışmalar yapmayı, üstüne “İmar Affı” diye bir şey çıkardık ve kimse sormadı “Siz deli misiniz? Ne yapıyorsunuz?” diye.

Kaçak yapılan, nasıl yapıldığı belli olmayan bu nedenle devlette kaydı bulunmayan tüm binalar bir anda yasal hale geldi.

Sadece imar affı bile bu millete yapılmış en büyük ihanettir.

Bugün yazıyı yazdığım an itibarıyla İzmir’de hayatını kaybetmiş 95 canın sorumluluğu bu yasayı çıkarmanın ellerindedir.

Gelecekte olacak Marmara depreminde İstanbul’da tamamen yıkılması beklenen bina sayısı en iyimser tahmin-

le 30 bin civarında. Her binada sadece 10 kişi olduğunu düşünün. Bu binaların birçoğu imar affından faydalanan binalar çıkacak ve biz bunu konuşmaya bile fırsat bulamadan konu yine değişti-rilecek.

Bugün İzmir’de çöken sekiz bina için yapılan çalışmaları naklen izledik. 30 bin binanın yıkıldığı İstanbul’u hayal edebiliyor musunuz?

Ve işin en acı tarafı ne oluyor musunuz?

İnşaat yapmakla çok övünen, da-marlarından neredeyse beton akan bir iktidar var yıllardır.

Yani iddiaları o ki inşaat işinde iyiler. Ve biz inşaatlar yüzünden ölenlerin ülkesi olarak anılıyoruz bütün dünyada.

‘Helikopterden atılmadılar, linç edildiler’

BAĞIMSIZ İstanbul Milletvekili Ahmet Şık, 11 Eylül’de Van’ın Çatak ilçesine bağlı Sürük (Yoğurtlu) mezrasında gözaltına alındıktan sonra ağır yaralanan Osman Şiban ile yaşamını yitiren Servet Turgut’la ilgili inceleme raporunu TBMM’de düzenlediği basın toplantısıyla açıkladı. Şık, Turgut’un, “helikopterden atılma sonucu değil,

Van İl Jandarma Komutanlığı’nda çok kalabalık bir asker grubu tarafından linç edilerek yaralandığını ve öldürüldüğünü” söyledi.

Ahmet Şık, raporunu, Servet Turgut ve Osman Şiban’a “helikopterden atılarak işkence yapıldığı” iddiaları üzerine hazırladı.

Raporu, köylülerin gözaltına alındı-

ğı mezra, Van il merkezi ile Mersin’de yaptığı keşif, görgü tanığı ifadeleri ve avukatlarla görüşmeleri sonucu hazırladığını belirten Şık, şu görüşleri dile getirdi:

Şık, Osman Şiban ve Servet Turgut’un sanılanın aksine helikopterden atılma sonucu değil, götürüldükleri Van İl Jandarma Komutanlığı’nda

kalabalık asker grubu tarafından linç edildiğini söyledi. Helikopter iddiasının ise linç sonucu hastaneye götürüldüklerinde askerlerin “Helikopterden atıldılar” söylentisi üzerine çıktığını siyasetçilere ve basına ulaştığını söyledi. Şık, olayın failleri ortaya çıkana kadar o gün görev yapan askerlerin şüpheli olduğunu söyledi.

Duygu Delen’in iddianamesi hazır: ‘Dövülerek balkondan atıldı’

GAZİANTEP’te 17 yaşındaki Duygu Delen’in, erkek arkadaşı Mehmet Kaplan’ın 4’üncü kattaki evinin balkonundan düşerek yaşamını yitirmesiyle ilgili yürütülen soruşturmada savcılık, Adli Tıp ve bilirkişi raporlarının tamamlanmasıyla iddianameyi hazırladı.

İddianamede, Kaplan’ın olayı intihar gibi anlattığı ifadeler yer verilirken, Duygu’nun önce bilinci kapanacak kadar dövüldüğü ardından balkondan atıldığının anlaşıldığı

belirtili. Tutuklu sanık Kaplan hakkında hazırlanan iddianame Ağır Ceza Mahkemesi’nce kabul edildi.

Mehmet Kaplan tartıştığı kız arkadaşının intihar ettiğini ileri sürerken, Duygu Delen’in cinayete kurban gittiğinin iddia edilmesi üzerine soruşturma başlatılmıştı. Polis ekiplerince gözaltına alınan Mehmet Kaplan, sevk edildiği adliyede çıkarıldığı mahkemece ‘cinsel istismar’ ve ‘kasten öldürme’ suçlarından tutuklandı.

İstanbul Kitapçısı’nda Kürtçe yayınlara ‘hassasiyet’ engeli

İBB’ye bağlı İstanbul Kültür A.Ş bünyesindeki İstanbul Kitapçısı’nda birçok Kürt yayınevinin kitapları yer almıyor. Avesta Yayınları’nın adını yayınevleri listesinde kaldırdığı ve kitaplarına yer verilmediği ortaya çıktı. Avesta Genel Yayın Yönetmeni Abdullah Keskin, “‘Bir takım hassasiyetler var’ denildi bize. Neymiş bu ‘hassasiyetler’?” diyerek tepki gösterdi. Konuyla ilgili aradığımız İBB yetkilileri ise geri dönüş yapmadılar.

İstanbul Kültür A.Ş. çatısı altında yer alan İstanbul Kitapçısı, internet sitesinde 5 binin üzerinde yayınevi ve 200 bini aşkın kitap bulunduruyor. Avesta’nın da aralarında bulunduğu bazı Kürt yayınevlerine yer vermeyen İstanbul Kitapçısı’nda bazılarının ise sadece ismi var

veya çok az sayıda kitabı satılıyor. Bunların da bir kısmının Türkçe basılmış kitaplarının tercih edildiği görülüyor.

HANGİ YAYINEVİNDEN KAÇ KİTAP VAR, KAÇİ KÜRTÇE?

Nübihar Yayınevi’nin 400 kitabından 70’i İstanbul Kitapçısı’nda bulunurken, bunların sadece 10 tanesi Kürtçe. Na Yayınevi’nden 2’si Kürtçe olmak üzere 36 kitaba yer veriliyor. Aryen Yayınevi’nin yayımladığı 1’i Kürtçe 22 kitaba yer verilirken Hivda Yayınevi’nden ise 2’si Kürtçe olmak üzere 20 kitap bulunuyor.

İstanbul Kitapçısı’nda yer verilmeyen yayınevlerinin isimleri ise şöyle: Avesta, War-do, Doz, Lis, Sitav, Aram, Nas ve Hiva.

Temsilci atamak için sosyal medya şirketlerine tanınan süre doldu

Türkiye’de günlük erişimi 1 milyonu aşan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılarına, temsilcilerini belirleyip bildirmele-ri için tanınan süre dün doldu.

1 Ekim’de yürürlüğe giren uygulama ile Facebook, Twitter, Instagram ve TikTok gibi yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıları, Türkiye’de yetkili en az bir gerçek veya tüzel temsilci belirlemek ve verilerini Türkiye’de barındırmakla yükümlü kılınmıştı. Türkiye’de yasal temsilci atayan tek platform Rus sosyal medya platformu VK - VKontakte oldu. Rus sosyal medya platformu dışında başka

temsilci atayan şirket şu ana kadar olmadı. Sosyal medya platformları kasım ayı içerisinde 10 milyon liralık ilk idari para cezaları kesilecek.

Sürenin sonunda yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere ilk etapta 10 milyon lira para cezası uygulanacak. Süreç devam ederse, Türkiye’de vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam vermesi yasaklanacak. Daha sonra yüzde 90’a kadar çıkabilecek. Bu da söz konusu sosyal ağ sağlayıcısının fiilen kapatılması anlamına geliyor.

Diyanet’ten Celal Çelik’e suç duyurusu

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş’ın, deprem ile ilgili yaptığı açıklamada kullandığı, “Esasın da deprem afeti bize hem dünya için, hem de ahiret için bir uyarı da bulunuyor. Deprem, kıyame-tin bir örneğidir, alıştırmasıdır” şeklindeki sözleri kamuoyunda büyük tepki çekti.

Kemal Kılıçdaroğlu’nun ve CHP’nin avukatı Celal Çelik de tepki göstererek, “Allah belanı ver-sin Erbaş! Adam-

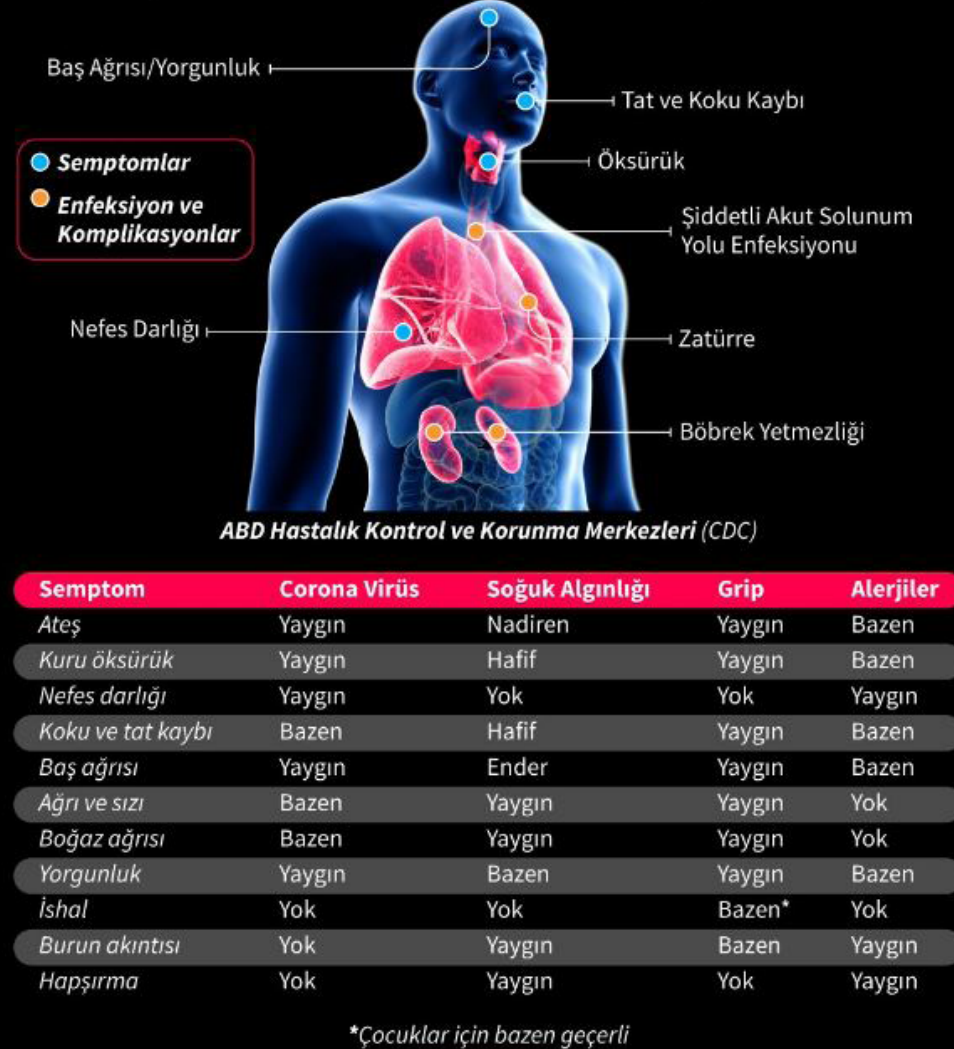
da bilgi ve ahlak yoksunluğu en üst düzeyde” dedi. Diyanet İşleri Başkanlığı, Çelik’in Erbaş’a yönelik sözlerine suç duyurusunda bulunacaklarını duyurdu. Diyanet İşleri Başkanlığı’ndan yapılan yazılı açıklamada, Erbaş’ın Elazığ’da yaşanan deprem sonrası 31 Ocak 2020 Cuma günü Bursa Ulu-cami’de irad ettiği hutbedeki depremle ilgili kullandığı ifadelerin bağlamından koparılarak yeniden gündeme getirildiği bildirildi.

KORONA MI GRIP MI

GRİP ve nezle vakalarının en çok yaşandığı bu mevsimde soğuk algınlığı, grip ve alerji semptomları koronavirüsle karıştırılabilir. Kafa karışıklığını giderecek tablo, ABD Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezleri (CDC) verilerinden yola çıkılarak hazırlandı.

Koronaya yakalanan insanların en çok dile getirdiği belirtilerden biri, koku ve tat kaybı. Ancak Sözcü'nün hazırladığı tabloya göre; koku ve tat kaybı, koronanın yanı sıra soğuk algınlığı, grip ve alerjilerin de belirtilerinden biri. Tabloya göre, koronaya yakalanan bir bireyde koku ve tat kaybı bazen görülürken, soğuk algınlığında olması durumunda daha hafif yaşıyor. Gripte ise daha yaygın olarak ortaya çıkıyor. Koku ve tat kaybı ile ateşin yanı sıra kuru öksürük, nefes darlığı, baş ağrısı, ağrı ve sızı, boğaz ağrısı, yorgunluk, ishal, burun akıntısı ve hapsirme da insanların "Acaba koronaya mı yakalandım?" diye sormasına neden olan belirtiler. Nihai durum elbette test sonucu ortaya çıkacaktır. Ancak CDC'nin ışığında hazırlanan tabloya göre korona semptomlarını diğer hastalıklarla karşılaştırılabilir.

Corona Virüs Semptomlarının Diğer Hastalıklarla Karşılaştırması

Her 4 Covid-19 hastasından 1'i Avrupa'da

Avrupa'da salgın büyük bir hızla tırmanıyor. Resmi verilere göre Avrupa'da korona vaka sayısı 10 milyonu geçerken, Covid-19'a bağlı ölüm sayısı da artıyor. Vaka sayısının dünya üzerinde 46 milyonu geçtiği günlerde neredeyse her dört Covid-19 hastasından 1'i Avrupa'da kayıtlara geçiyor.

Günlük vaka sayılarının 50 bine yaklaştığı Fransa'da ülke çapında yeniden kapanma kararı alınmıştı. Ülkede vaka sayısı 1.3 milyonu geçti ve alışveriş merkezleri ile süpermarketlerin, sadece yiyecek satan yerlerinin açık

kalmaması talep edildi. Birçok belediye iflaslardan endişe ederken, küçük dükkanlar da birer birer kapanıyor.

İTALYA: YENİ ÖNLEMLER ŞART

Vakaların günlük 35 binlere yaklaştığı ve bir günde 300 kişinin öldüğü İtalya, yeni önlemler alıyor. Lombardiya bölgesi ile Napoli ve Genova'da "yerel kapanma"lar başlayacak. Önlemler İtalya Meclisi'nde gündeme gelecek. İtalya Başbakanı Conte, "Bu kadar insan dışarıda dolaşmama. Mükün olunca evde kalınmalı" diye konuştu.

Çekya: Noel'e kadar kapanma

Çekya'da da vaka sayıları hızla yükseliyor. Günlük vaka sayılarının 100'lü rakamlara inmesi için önlemler atıldı. Ülkede gece sokağa çıkma yasağı var, okullar, restoranlar, alışveriş yerleri kapalı. Şu anda 20 Kasım'a kadar olan bu kararların Noel'e kadar sürmesi bekleniyor.

Almanya'da yeni kısıtlamalar yürürlükte

Almanya'da yeni kısıtlamalar önceki gece yarısı yürürlüğe girdi. Almanya Başbakanı Angela Merkel ile eyalet başbakanlarının kararlaştırdığı kısıtlamalar uyarınca, restoranlar başta olmak üzere gastronomi alanındaki işletmeler ay sonuna kadar kapatıldı, eğlence ve boş zamanı değerlendirme amaçlı etkinlikler de ülke çapında yasaklandı.

Böyle giderse yoğun bakım yataklarına ciddi ihtiyaç olacak

İstanbul Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Tufan Tükek, yoğun bakım doluluk oranının arttığına dikkat çekerek, "Yoğun bakım yatak sayısında böyle giderse önümüzdeki günlerde ciddi bir ihtiyaç olacak. Kalabalık yerlerden uzak durun. Durum ciddi" dedi.

Sosyal medya hesabından açıklamada bulunan Tükek, "Yoğun bakım doluluk oranı artıyor. Entübe hasta sayısı artıyor. İşe gitmek zorunda olmayan vatandaşlarımız gerekmedikçe evden çıkmayın. Durum ciddi" ifadelerini kullandı.

Verilere göre Türkiye genelinde yatak doluluk oranı yüzde 51.7, erişkin yoğun bakım doluluk oranı yüzde 68.5 ve ventilatör doluluk oranı yüzde 32.9 oldu.

TÜRKİYE COVID-19 HASTA TABLOSU	BUGÜN		BU HAFTA		TOPLAM	
	TEST SAYISI	HASTALARA GİTİRİLEN ORAN	HASTALARA GİTİRİLEN ORAN	YOKİNE DOLULUK ORANI	TEST SAYISI	HASTA SAYISI
2 KASIM 2020	139.103	%4.7	14.264.260	%51.7	379.775	10.402
	2.302	%68.5	379.775	%32.9	10.402	2.341
	76	%99.7	327.007			
	1.521					

EKREM İMAMOĞLU TABURCU OLDU

10 gündür Covid-19 tedavisi gören İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu hastaneden ayrıldı. Taburcu olduktan sonra açıklamalarda bulunan İmamoğlu, 4 gün daha karantinada kalacağını ve cuma günü işbaşı yapmayı planladığını, ilk iş olarak da İzmir'e gideceğini söyledi.

Covid-19 sürecinde kendisini tedavi eden doktorlara teşekkür eden İmamoğlu, "Ateşim 4 gün civarında sürdü. Sonra yüksek ateş yerini normal ateşe bıraktı ama tedavi devam etti. Ateşin dışında başka bir semptom yaşamadım" dedi.

KEREM KIRÇUVAL

Mesut Yılmaz ölmedi

Ölen içimizden bir beyefendi. Siyaset bir "Beyefendiyi" kaybetti.

Meslek yaşamımda en çok zaman geçirdiğim Başbakan, Başbakan Yardımcısı, ana muhalefet lideri, koalisyon ortağı isim Mesut Yılmaz'dır. Resmi görüşmeler dışında çok özel anlar da paylaştım eski Başbakan ile. Örneğin; bir başbakan ile çok maç seyretme şansına sahip oldum.

Koalisyonların oluşturduğu bir bakanlar kurulu yahut liderler zirvesi sonrası memleketi yöneten bu ismin hâletiruhiyesine tanık olma şansını fazlasıyla buldum.

Devlet yönetiminde, koalisyon ortaklığında, dışişleri'nde, Avrupa Birliği'ne üye ülkeler başta olmak üzere öteki ülkelerle ilişkilerde ne kadar ciddi ve donanımlı olduğumu yakından gördüm. Ciddiyet onun resmiydi.

Disardan çok sert görünen, ürktüen, polemiğe girilmez sanılan bu adam, aslında son derece zarif, tartışmaya korkunç zekâsıyla açık, mizah doluydu.

Dans etmez sanılan, "Halay çekmez" denen, "Bilye dahi oynamamıştır", "Sokakta kavga etmemiştir" iddiasında bulunulan bu adam aslında her şeyi yapmış, oynamış, sarılmış, yumruğu indirmiş ama bütün bunları zihninde yaşamış, canlandırmış bir adamdı.

Sadece çok yakınında olabilenlerin anlayabileceği tuhaf bir yaşamı vardı, bu doğru. Ancak onu yakından tanıyanlar, onun öfkesinin, gülümsemesinin, sözlerinin ne anlama geldiği görebiliyordu.

Aslında kendisini kendisinden bile sakınan hali, kimi zaman en yakınındakileri bile üze de o buna pek de aldırmiyordu.

Futbol maçları, Kemal Sunal filmleri, kağıt oyunları ve tavla, bu korkunç hayattan bir parça kopmak için yeterliydi. İçkiden haz etmeyen bu adam için iyi kurulmuş bir oyun, herkesi kahkahaya boğacak bir final yaşama zevinci için yeterliydi.

Hayatında statta maç izlememiş, rahmetli Erhan Gökse'li bir smokinin içine sığdıran Galatasaray maçına getirmiş adamdır Mesut Yılmaz. "Ali Sami Yen'de benim oturduğum yerde smokin giyilmesi zorunlu" deyip ikna ederek hem de.

Sahiden gülen, içtenlikle gülen çok az görüntüsü ve fotoğrafı vardır Mesut Yılmaz'ın. "Gülmeye hasret" diyemeyiz, aksine "Çok fazla gülen adam" diyebiliriz onun için. Öyledir, bilirler yakınında olanlar. Gülmeye, dalga geçmeye, mizah oyunu perdelemeye bayılırdı O.

Kanal D günlerimdeydi daha çok, söz ettiklerim. Onun özel uçağına en çok binen gazeteci sayılabilirim. Ka-

meraman arkadaşım Hakan Dikiciler ile birlikte. Hakan'ı görünce tedirgin olurdu. Tedirginliği Hakan'dan değil kameradandı, o görüntülenmeyi sevmezdi.

Yukarıda sıraladığım o özel-liklerinin birdenbire tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmasından, kalbindeki sevginin, içindeki huzurun, zekasındaki mizahın tümüyle ele geçirilmesinden korkuyor olabilir miydi, bilemiyorum. Ama görüntüyle barışık değildi. Onun için her hareketi yapmacık sanıldı.

Ne kadar yakınında olsanız bile iyi bir haber kaynağı değildi. Kendisini izleyen gazetecinin de tetikte olmasını isterdi sanki.

Gündeminin çok yoğun olmasına karşılık Dürdane ile benim nikah şahitlerimizden biri olmuştuk. Üstadımız İlhan Selçuk ile birlikte nikahımıza şahitlik etmişti. O gece bir Başbakan olarak, "İlhan Bey sizle aynı masada olmak onurdur" demişti. Yaşar Kemal hayranlığını da o yaşadığı sürece hep göstermiş, İbrahim Tatlıses dinlemeyi sevmiş bir adamdı Mesut Yılmaz.

Çocuğu bir adamdı Mesut Yılmaz. Onu belki de çocuksuluğundan çıkan çok büyük bir isim vardı. Berna Yılmaz. Berna Yılmaz onun en büyük şansıydı.

Bir AB toplantısı sonrası Brüksel sokaklarında turluyorum. Koruma Müdürü Yaşar, diken üstünde, PKK sempati-zanlarının eylem yapabileceği bilgisi mevcut. Mesut Bey'in umurunda değil, metroya iniyoruz, olmadık sokaklara giriyoruz. "Frambuazlı çikolata arıyoruz" dedi ve ekledi: "Berna çok sever".

Onun hayatını bir tek o kısıtlayabilirdi. Misal; sigara konusunda. Günde üç tane ile sınırlandırıldığında, muzipçe "Berna üç tane veriyor, ben de benim paketi Yaşar'a veriyorum" diyor bunu bir zafer gibi gösteriyordu.

Hasan'ın büyümesine "Peder, peder" diyerek arkasında dolanmasına tanıklık ettim, rahmetli Yavuz'un gençliğine ha keza. Hep genç kalacak o güzel çocuk.

Mesut Yılmaz'ın çalışma arkadaşları, Sema Erdem'i, Türk basının güzel ablası Sevgi Ulusay'ı, Şükrü Demiryürek'i, koruma mı can yoldaşı mı ayırt edemeyeceğiniz Yaşar'ı nasıl saymamalı bu yazıda?

Ve adını buraya sığdıramadığım diğer mesai arkadaşları.

Belki bir gün size siyasetçi Mesut Yılmaz'ı yazabilirim. Belki... Ama böyle veda etmek geldi şimdi içimden.

Evet bir beyefendiyi kaybettik. Benim en zor yazılarından biri oldu. Beyefendilik kavramı üzerine pek güzel yakışan nadir bir insanı aldı bu hayat aramızdan. Ama o benim için ölmedi, ölen hasret duyduğumuz beyefendilik idi.

İstanbul'daysanız ayrılmayın

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, vakaların yüzde 40'ının İstanbul'da görüldüğünü hatırlatarak, "İstanbul'daysanız, ayrılmayın. Semptomsuz bir taşıyıcı, tespit edilmemiş bir temaslı olabilirsiniz" uyarısında bulundu.

Koca, İstanbul'a seyahat edeceklerine ilişkin de "Yolculuk İstanbul'a mı? Yola çıkmadan, sağlık durumunuzu 7 gün izleyin. Ateş, kuru öksürük, yorgunluk, boğaz ağrısı, tat veya koku duyusu kaybı, solunum güçlüğü, şikayetiniz varsa seyahati erteleyin. Bir sağlık kuruluşuna müracaat edin" dedi.

BENCE

MEHMET
ŞANDIR

ATATÜRK'ÜN EMANETİ HATAY'DA NELER OLUYOR?

Son zamanlarda Hatay'da PKK eylemleri yoğunlaştı.

Bu olaylar, bazılarının ifade ettiği gibi terörün son çırpınıları olmaktan öte anlamlar taşımaktadır.

Hatay, küresel projelerin kapsamında yeniden hedefe konuldu; karıştırılmaya çalışılıyor.

Hatay'da PKK, THKP-C ve Selefî terör örgütlerinin militanları ve bunları kullanan dış kaynaklı sivil toplum kuruluşlarının çoğu istihbarat ajanı olan elemanları ve yüzbinlerce Suriyeli sığınmacı ile mahşeri bir kıyamet yaşanmaktadır.

Her an her şeyin olabileceği çok nazik bir süreçten geçiyor Hatay...

9 Ekim'de İskenderun, Belen ve Arsuz ilçelerinde yerleşim yerlerinin hemen kenarında bulunan ormanlık alanlarda başlatılan yangınında yaklaşık 300 hektarlık orman alanı, çok sayıda konut, fabrika ve işyeri yandı, 70'den fazla vatandaşımız yangından zarar gördü.

26 Ekim'de, PKK/YPD'nin kontrolü altında bulunan Suriye'nin Mümbiç bölgesinden paramotorlarla havadan geldikleri belirlenen 4 PKK'lı, eylem yapmadan İskenderun'da etkisiz hale getirildi.

Güvenlik güçlerimizi ve yöneticilerimizi dikkat ve gayretlerinden dolayı tebrik ediyorum

27 Ekim'de bu defa İskenderun'un demir-çelik fabrikalarının, organize

sanayi bölgesinin ve petrol depolarının bulunduğu kuzey yönündeki yerleşim alanlarının etrafındaki ormanlık alanlarda birden çok noktada aynı anda başlatılan orman yangınları yaşandı.

Yangınları, YPG/PKK'nın yandaş "ateşin çocukları inisiyatifi" adlı örgüt tarafından çıkarıldığı iddia edildi.

Hatay ve Amanos dağları PKK'nın 1990'lı yıllardan bu yana ısrarla yerleşmeye çalıştığı bir bölgedir.

1992 yılında Abdullah Öcalan'ın "Amanoslar'ı Botan'a çevirin" talimatıyla 200 kişilik PKK'lı terörist grubu Amanos Dağları'na yerleşti. Gaziantep-Osmaniye-Hatay sınırlarındaki Amanoslar'ı karargâh haline getirmeyi ve İskenderun'dan Akdeniz'e bir koridor açmayı amaçladılar.

Özellikle son zamanlarda Suriye destekli Mihrac Ural'ın yönettiği THKP-C terör örgütü ile işbirliği içinde terör eylemlerine süreklilik kazandırmaya ve böylece Hatay'ı başka tartışmalara özne yapmaya ve uluslararası gündemin bir maddesi haline getirmeye çalışıyorlar.

Güvenlik güçleri, Ağustos ayı ortalarında hava destekli Yıldırım-5 operasyonunu başlattı.

Teröristlerin Amanos dağlarında barındıkları bölge SIHA ve Atak taarruz helikopterlerinin hava destekli operasyonunda Binbaşı Ercan Kurt'un katili Şefik Körman'ın da olduğu 3 terörist

silah ve mühimmatlarıyla birlikte ölü ele geçirildi.

Bu olay üzerine "Dağ-Kırsal" kadrosunu koruyamayan PKK, hızla şehir merkezlerine taşındı.

Hatay'da özellikle İskenderun, Dört-yol, Payas ve Erzin ilçelerinde Doğu Anadolu vilayetlerinden göç ederek yerleşmiş Kürt kökenli vatandaşların arasında gizledikleri hücrelerini hareket geçirtiler.

Önümüzdeki günlerde bu vurucu timlerin ses getirici eylemleri beklenmelidir.

NEDEN HATAY?

Hatay, etnik ve inanç farklılıklarının iç içe, birlikte, huzurlu ve barışık yaşadığı hoşgörülü, zevkli ve estetik bir kültür hayatının olduğu tarihi bir medeniyet diyarıdır. Bu sosyal doku, Hatay'ın en büyük zenginliğidir.

Hatay, barış zamanlarında Türkiye'nin Arap/İslam coğrafyasına uzanan dostluk elidir.

Yaklaşık 200 kilometrelik Akdeniz kıyısı, 277 kilo metre uzunluğundaki Suriye sınırı ve 5556,8 kilometrekare toprak büyüklüğü ile Anadolu'nun uzanan dostluk eli olduğu gibi güvenliği için de bir ileri karakoludur.

Afrin bölgesinden PKK/YPG etnik bölücü terör örgütünün ve İdlip bölgesinden selefî terör örgütlerinin saldırılarına açıktır. Suriye'nin kuzeyin-

de ABD'nin himayesinde (Rusya'nın müsaadesiyle) kurulmaya çalışılan PKK siyasi yapılanmasının ve oluşturulmaya çalışılan terör koridorunun Akdeniz'e açılan kapısıdır.

Hatay, Türkiye'nin Fırat'ın doğusu ve batısında Suriye topraklarında oluşturduğu "terörden arındırılmış bölge"/ güvenli bölgenin ve İdlip Vilayetinde Rusya ile birlikte selefî terör örgütlerine karşı oluşturduğu ileri karakolların güvencesi bir konumdur.

Ayrıca, bu gün Hatay'da yaklaşık 500,000 Suriyeli sığınmacı yaşamaktadır; Hatay nüfusunun %30'u, yani Hatay'da her üç kişiden biri Suriyeli'dir. Sünni, Nuseyri, Hristiyan Arap soylu vatandaşlarımızı da sayarsak bu gün Hatay'da her iki kişiden biri Arap'tır, diyebiliriz.

Barış ve istikrar zamanlarında bu durum, bir güzelliştir, zenginliktir. Ancak "bıçak sırtı" bir durum...

Kısaca, Hatay, Türkiye için bir "milli güvenlik" meselesidir.

Coğrafi konumu ve bütünleşen sosyal dokusuyla bir değer ve güç kaynağı olmakla beraber Hatay, istikrarsızlaştırılmaya açık yapıysa; iyi/dikkatli yönetilmesi gereken ve uluslararası gündemde "tarihi bir arka planı" olan stratejik bir bölgedir/konudur.

Ayrıca, Hatay, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devleti'nin doğu kıyısının karşı

kıyısı olmakla "Doğu Akdeniz Krizi" konusunda Türkiye için çok stratejik bir konumdadır.

ABD'nin desteğinde AB ve bazı bölge ülkelerinin ittifaklar oluşturarak Doğu Akdeniz'de dışlamak istedikleri Türkiye'nin kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölge sınırlaması yani Mavi Vatan sınırları konusunda Hatay, Türkiye'nin elini güçlendiren çok değerli/stratejik bir toprak parçası/jeopolitik ileri karakoludur.

BENCE

ABD ve AB'nin Türkiye'yi EGE ve Akdeniz de Yunanistan ve GKRY, güneyde Irak ve Suriye'deki terör örgütleri ve doğuda Ermenistan'la Türkiye'yi "çevreleme stratejisi" ne en anlamlı cevap Hatay'da verilir.

Türkiye, Suriye'de Bayır-Bucak Bölgesi'nin ve Ermenistan'da Zengezur Koridoru'nun tarihi "Türk karakterini" hatırlatarak uluslararası hukuktan kaynaklanan "garantörlük" iddiasını ileri bir hamle olarak küresel güçlerin önüne koymalıdır. (Bir başka yazıda anlatacağım)

SÖZÜN ÖZÜ;

Büyük Atatürk'ün "Kırk asırlık Türk Yurdu" diye tanımladığı Hatay bize Atamızın emanetidir.

O'na layık olmaya mecburuz!

SEÇİM ÖNCESİ 'GÖRÜLMEMİŞ TEHLİKE' UYARISI

ABD sandık başına gidiyor

ABD'de seçmen bugün sandık başına gidiyor. Trump ve Biden'ın yarıştığı başkanlık seçiminde seçmenin nasıl oy kullandığı ise eyaletten eyalete farklılık gösteriyor. Seçimin ardından seçilen başkan 20 Ocak'ta yapılacak yemin töreninin ardından göreve başlayacak ve 20 Ocak 2025'e kadar ülkeyi yönetecek. Seçimlerin neticesinde ABD Başkanı'nın yanı sıra, 435 sandalyeli Temsilciler Meclisi'nin üyeleri ve 100 sandalyeli Senato'nun 33 üyesi belli olacak.

SEÇİMDE KİMLER YARIŞIYOR?

ABD'de başkanlık seçimlerinde iki büyük parti belirleyici oluyor: Demokrat Parti ve Cumhuriyetçi Parti. Demokrat Parti'nin adayı daha önce Barack Obama döneminde başkan yardımcılığı da yapmış olan Joe Biden. Cumhuriyetçi Parti'nin adayı ise halen ABD Başkanı sıfatını taşıyan Donald Trump.

OY KULLANMA USÜLLERİ FARKLI

ABD'de oy kullanma usülleri eyaletten eyalete farklılık gösteriyor. Belirlenen seçim merkezlerinde oy kullanma seçeneği her eyalette varken, posta yolu ile oy kullanmak da mümkün. Bu yıl COVID-19 pandemisi sebebiyle seçmenin, geçmiş yıllara göre daha yüksek bir oranda posta oyu kullanacağı tahmin ediliyor.

OYLARIN GÖNDERİLECEĞİ TARİH 16 ARALIK

Oyları sayma görevi bugünden itibaren resmi olarak başlayacak. Eğer yenisinden sayım gibi bir durum söz konusu olmazsa eyaletler kasım ayı içerisinde oylarının sayımını tamamlamış olacak. Tüm seçmen oylarının Washington'a gönderilmesi için verilen tarih ise 16 Aralık.

Ancak ülke, ilk kez bir başkanlık seçimi öncesinde olası şiddet nedeniyle diken üstünde. Ülkede, Başkan Donald Trump'ın sonuçları kabul etmeyebileceği ve silahlı grupların sokağa dökülebileceği gibi ihtimaller konuşuluyor. Birçok eyalette polis özel önlemler alırken, çok sayıda dükkan sahibi de kepenk indirmeyi planlıyor.

The Guardian gazetesi, Michigan eyaletindeki muhabirinin seçimi izlerken çelik yelek giyeceğini duyurdu. Savaş bölgelerindeki istikrarsızlık üzerine rapor ve tespitleriyle tanınan Uluslararası Kriz Grubu da, 'derinden kutuplaşmış haldeki ABD'nin önümüzdeki günlerde görülmemiş bir tehlikeyle karşı karşıya olduğu' uyarısında bulundu.

TRUMP'TAN SEÇİM SONRASI 'FAUCİ'Yİ KOVABİLİRİM' İMASI

Florida'da düzenlediği mitingde konuşan Trump, medyanın Covid-19 salgınına ele alma şeklini eleştirirken, kalabalık dünyaca tanınan bulaşıcı hastalıklar uzmanı ve Covid-19'le mücadele eden ekipte yer alan Dr. Fauci'nin kovulması için slogan atmaya başladı. Kalabalığın slogan atmasına bir süre dinleyen Trump, "Kimseye söylemeyin ama seçimden sonra biraz bekleyip bakalız" diyerek destekçilerine 'tavsiye' için teşekkür etti.

VİYANA'DA 6 FARKLI NOKTADA SİLAHLI SALDIRI

Avusturya'nın başkenti Viyana'da 6 ayrı noktada silahlı saldırılar gerçekleşti. Olayda bir saldırganın öldüğü diğerlerinin ise kaçtığı kaydedildi. Saldırıda aralarında bir polis de bulunduğu çok sayıda kişi yaralandı. En az 2 kişi hayatını kaybetti. Avusturya İçişleri Bakanı Karl Nehammer olayı terör saldırısı olarak değerlendirdiklerini belirtti. Kentte sokağa çıkma yasağı

ilan edildi.

Saldırılarından birinin Stadttempel Sinagogu yakınında meydana geldiği açıklandı. Devlet televizyonu ORF, en az 15 yaralının hastanede tedavi gördüğünü 7'sinin durumunun ağır olduğunu kaydetti. Polis, sivililere açık alanlardan uzak durmaları çağrısı yaparken, saldırıya ilişkin fotoğraf ve video paylaşılmamasını istedi.

Saldırıya Avrupa'dan tepkiler geldi. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Almanya Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği (AB) Konseyi Başkanı Charles Michel ve Hollanda Başbakanı Mark Rutte saldırıyı kınadı. İletişim Başkanı Fahrettin Altun da olayla ilgili olarak, "Türkiye, terörizmin karşısında ve Avusturya halkının yanındadır" mesajını paylaştı.

FRANSIZ İÇİŞLERİ BAKANİ: ÜLKÜ OCAKLARI KAPATILACAK

Fransa İçişleri Bakanı Gerald Darmanin, ülkedeki ülkü Ocakları'nın kapatılması için harekete geçileceğini duyurdu. Darmanin açıklamasında "En hafif ifadesiyle özel olarak saldırgan bir gruptan bahsediyoruz" ifadesini kullandı. Darmanin, konunun çarşamba günü bakanlar kurulunda ele alınacağını belirtti.

Açıklama, Lyon merkezli Auvergne-Rhône-Alpes bölgesinde Osmanlı Ermenilerinin anısına kurulmuş olan merkeze ve anıta 'Bozkurtlar' anlamına gelen Fransızca 'Loups gris'

ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın isminin baş harflerine atıfla 'RTE' gibi sloganlar ve Ermenistan'a yönelik küfür yazılması üzerine geldi.

Yeni Zelanda'da ilk kez bir kadın yerli dışişleri bakanı seçildi

Yeni Zelanda'da geçen ay düzenlenen genel seçimleri kazanan Başbakan Jacinda Ardern, ülkenin ilk yerli kadın dışişleri bakanını atadı. Māori olan Nanaia Mahuta, "Yabancı arenada sohbet edebileceğim için ayrıcalıklıyım" ifadesini kullandı. Yeni Zelanda'nın yerli halkı Māori olan Mahuta, dört yıl önce de par-

lamentoda geleneksel çene dövmesiyle birlikte yer alan ilk kadın üye olmuşt.

Başbakan Jacinda Ardern'in İşçi Partisi, geçen ay yüzde 49.1 oy ile yeniden seçilmişti. İşçi Partisi, parlamentodaki 120 koltuktan 64'ünü almıştı. Tek partiye hükümet kurulabileceken İşçi Partisi Yeşiller ile işbirliği imzalamıştı.

BIST 100 1.133,59 ↑ **\$** 8.43 ↑ **€** 9.82 ↑ **Faiz** %15.11 ↑ **Cumhuriyet** 3.286 ↑ **Gram** 513 ↑ **Brent** 39.22 ↑

GİRİŞİM PENCERESİ

USSAL
ŞAHBAZ

Korona inovasyonun önünü nasıl keser?

İkinci dalgası gelen korona salgınının inovasyon ve girişimcilik üzerindeki orta ve uzun vadeli etkilerini düşünmek lazım. Inovasyon farklı fikirleri bir araya getirerek yapıyor. Çeşitli düşünceleri bir araya toplamak için fikir sahipleri ile tanışmak ve yeni fikirleri dinlemek gerekiyor. Sonra farklı becerileri olan ve beraber yarar sağlayacak ortakların işbirliği yapması gerekiyor. Bunların hepsini yapabilmek için de güvene dayalı yeni ilişkiler kurmak lazım, bunun da yolu genelde fiziken bir arada olmaktan

geçiyor. Bu nedenle girişimciler ortak çalışma alanlarında bir araya gelir ve dünyadaki konferansları gezerdi. Bunların hepsi korona ile sekteye uğradı.

Benzer bir durum yüz yıl önce ABD’de içki yasağı ile yaşanmıştı. Öncelikle belirtelim, Avrupa’daki kafe kültürü yerine ABD’de tarihsel olarak barlar ve içkili restoranlar en önemli sosyalleşme merkezi olmuştu. 1919’da tüm ABD’de içki yasağı ilan edilince bu sosyal hayat sona erdi. Alkol tüketimi tamamen sona ermedi, evlere kaydı, zamanla “spea-

keasy” denen kaçak işletmeler türedi ama hem evlere hem de bu işletmelerle girmek için “tanıdık” olmak gerekiyordu. Dolayısıyla içki yasağı ile barlardaki sosyalleşmenin tesadüfi etkisi ortadan kalktı.

Geçenlerde ABD’nin ekonomisi ile ilgili en önemli düşünce kuruluşlarından NBER’den çıkan bir yayın, içki yasağının inovasyona etkisini ölçmüş. Araştırma sonuçlarına göre, merkezi yasakla barları kapatan eyaletlerde alınan yeni patent sayısı %18’e kadar gerilemiş.

ABD’de içki yasağı yaklaşık 10 sene sürmüş. Zamanla girişimciler sosyalleşmek için yeni yöntemler geliştirmişler. Yeni ilişki ağları oluşmuş. Kuşkusuz korona salgını uzarsa inovasyon yapmak ve yeni girişimler kurmak için de yeni ilişki geliştirme yöntemleri ortaya çıkacak. İnternet üzerinden kurulan ilişkiler önem kazanacak.

Geçenlerde Stanford Üniversitesi’nden yayınlanan bir araştırmaya göre, flört etmek için internet üzerinden tanışanların oranı 2000’de %1’lerden

2020’de %40’a gelmiş durumda. Arkadaşların tanıştığı veya üniversitede tanışanların oranı ise yarısına düşmüş. Ancak burada internet üzerinden tanıştıktan sonra bunun devamlılığının fiziksel olduğunu da unutmayalım. Korona nedeniyle sosyalleşme kısıtları sürdükçe inovasyon yapmak zorlaşacak. Seyahat yasakları sürdükçe yeni girişimcilerin yabancı ortaklıklar kurması güçleşecek. İlişki biçimlerinin nasıl evrileceğini göreceğiz ama girişimcileri yalnız ve zor zamanların beklediği açık.

Merkez Bankası’ndan yeni adım:

Bankaların borç alabilme limitleri sıfırlandı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), likidite yönetimi kapsamında atılan sıkılaştırma adımları çerçevesinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) bünyesinde faaliyette bulunan Bankalararası Para Piyasası’nda bankaların borç alabilme limitlerini sıfırladı.

Merkez Bankası, enflasyon ve yüksek döviz kurlarına karşı yürüteceğini açıkladığı ‘sıkılaştırma adımları’ çerçevesinde yeni kararlar aldı. Merkez Bankası bünyesinde faaliyette bulunan Banka-

lararası Para Piyasası’nda bankaların borç alabilme limitlerini sıfırladı.

Açık Piyasa İşlemleri kapsamında Türk lirası cinsi kira sertifikaları karşılığında kotasyon yöntemiyle gerçekleştirilen gecelik vadeli repo işlemleri de durduruldu.

Açıklamanın devamında “Fiyat istikrarı ve finansal istikrar hedefleri doğrultusunda para politikası ve likidite yönetimi çerçevesinde gerekli tüm araçlar kararlı bir şekilde kullanılmaya devam edilecektir” denildi.

SIKILAŞMA VURGUSU
SUNUMDA GELMİŞTİ

TCMB geçen hafta BIST repo piyasasındaki fonlamayı kısmıştı. Bankanın bu adımlarının etkisiyle ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti de yükseliş kaydetmişti. 30 Ekim itibarıyla ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti yüzde 13,40 seviyesine yükselmişti.

TCMB Başkanı Murat Uysal, son enflasyon raporu sunumunda sıkılaştırmanın göstergesi olarak ağırlıklı ortalama fonlama maliyetine vurgu yapmıştı.

‘HASTANIN GIRTLAGINI SIKARAK
ATEŞİNİ DÜŞÜRMEK GİBİ’

Ekonomistler Merkez Bankası’nın son hamlesini değerlendirdi. Merkez Bankası’nın dolar kurunu frenlemek için bankaların para piyasasında borçlanma limitlerini sıfırladığını belirten Ekonomist Mahfi Eğilmez, “Bu karardan sonra USD/TL kuru düşmek bir yana 8,42’ye çıktı. TCMB’nin politika faizini

arttırmamak için attığı her adım çok daha yüksek bir faiz artışı zorunluluğunun temelini atıyor” diye yazdı.

Kararı değerlendiren Ekonomist Emre Alkin ise, “Merkez Bankası’nın attığı son adım, ateşi yüksek seyreten bir hastanın girtlağını sıkarak ateşini düşürmek gibi bir şey” ifadelerini kullandı.

Ekim’de ihracat yüzde 5,6, ithalat yüzde 8,5 arttı

Ekim ayı dış ticaret verileri açıklandı. Buna göre, Ekim’de ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 5,6 büyüyerek 17 milyar 333 milyon dolar olarak gerçekleşti, ithalat ise yüzde 8,5 artarak 19,7 milyar dolara yükseldi. Dış ticaret hacmi 37 milyar 62 milyon dolara çıktı. Böylece dış ticaret dengesi Ekim’de yüzde 35,67 artışla 2,4 milyar dolar açık verdi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Ekim’de ihracatın ithalatı karşılama durumunun

yüzde 87,9 ile 2020 yılının en yüksek rakamına ulaştığını belirtti. Ekim ayında, altın hariç bakıldığında, ihracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 95,3’e çıktı.

‘İHRACATÇILARIMIZI
ALKIŞLIYORUM’

Pekcan, “İnşallah bu rakamları arttırarak sürdürürüz. Böylesine kritik bir süreçte bu başarıyı getiren ihracatçılarımızı alkışlıyorum” diye konuştu.

V tipi toparlanma devam ediyor

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Twitter üzerinden yaptığı açıklamada, Türkiye’de ‘V’ tipi toparlanmanın devam ettiğini belirtti. Albayrak paylaşımında “Daha fazla üretim ve istihdam, daha fazla ihracat hedefiyle çıktığımız ekonomik dönüşüm yolculuğunda emin adımlarla ilerliyoruz. İstihdam artıyor, ihracatta büyüme sürüyor, otomotiv satışlarında yerli araçların payı %50’yi aştı” ifadelerini kullandı.

Ekim ayına ilişkin ihracat verilerini değerlendiren Albayrak, pandemi koşullarına rağmen YEP hedefleri kapsamında ihracatın her geçen gün güç kazanarak yeni rekorlar kırdığı bir döneme girildiğini söyledi. Altın hariç bakıldığında ihracatın ithalatı karşılama oranının yüzde 95,3 seviyesinde olduğuna dikkat çeken Albayrak son 10 ayda altın hariç ithalatın yüzde 5,1 düşüş kaydettiğine vurgu yaptı.

Enflasyon
hedefi
açıklaması

Enflasyona ilişkin değerlendirmelerde bulunan Albayrak, pandemi etkisiyle oluşan maliyet baskısına rağmen enflasyonun Şubat ayı seviyelerinin altında olduğunu belirtti. Albayrak 2021 yılında hedeflerinin enflasyonu tek haneye düşürmek olduğunu ifade etti.

DOLAR VE EURODA YENİ
ZİRVELER GÖRÜLDÜ

Yurt içi piyasalarda haftanın ve ayın ilk iş gününde, döviz kurları yükselişine kaldığı yerden devam etti. Geçen haftayı 8,3450’lerde kapatan dolar/TL, 8,387 seviyelerinden haftaya başladı. Piyasaların açılmasıyla

birlikte kademe kademe yükselişini sürdüren kur, 8,42’i aşarak tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Euro/TL ise cuma günü 9,67 düzeyindeki kapanışın ardından dün yüzde 1,3’lük artışla 9,82’yi aştı.

Dünyada en yüksek asgari
ücret Cenevre’de: 36 bin TL

İsviçre’nin Cenevre kenti, Eylül sonunda yapılan referandumla birlikte artık dünyada en yüksek asgari ücretin ödendiği yer haline geldi. Yapılan oylamayla saatlik asgari ücret 23 İsviçre frangına (yaklaşık 206 TL), aylık asgari ücret de 4 bin İsviçre

frangına (yaklaşık 36 bin TL) yükseltildi. Asgari ücretin bu kadar yüksek bir düzeye çıkarılmasının arkasında ise Cenevre’de yaşama maliyetlerinin çok yüksek olması yatıyor.

Kentte tek bir odanın aylık kirası 1000 frank (yaklaşık 9 bin TL) civarında.

İBRAHİM
TURHAN

Bir arpa boyu yol gittik, 30 yıl öncesine vardık...

EKONOMİ yönetiminde şöyle bir önyargı var: “Geçmişte [AK Parti iktidarının ilk 10 yıllık dönemi kastediliyor] faiz gereğinden daha yüksek tutularak TL aşırı değerli hale getirildi. Bu hem ithalatın artması hem de ihracatın düşmesi noktasında ülke ekonomisine olumsuz etki yaptı. Yüksek faiz, düşük kur, değerli TL, ithalata bağımlı bir ekonomi sürdürülebilir değil. İthalata değil üretim ve ihracata dayalı dönüşümle ciddi bir paradigma değişimi gerçekleştiriyoruz. Böylece ekonomide milli bağımsızlık mücadelesi veriyoruz.”

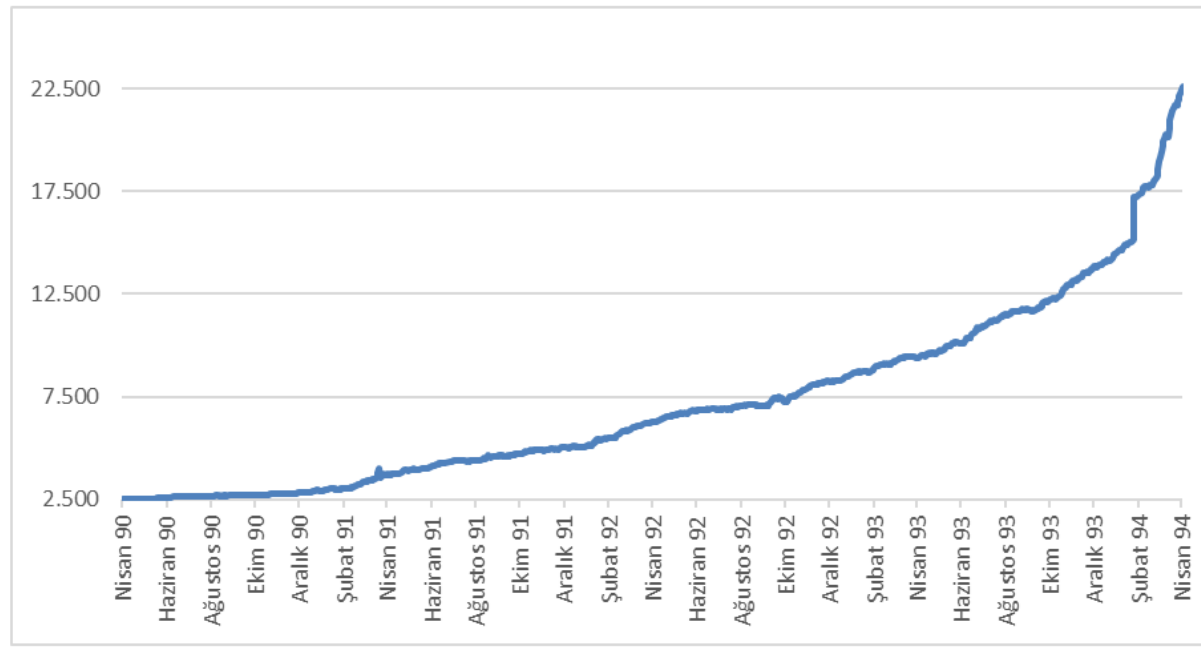
Son kur hareketliliğinden sonra piyasalarda Merkez Bankasının olağanüstü bir faiz artışı yaparak TL'deki kanamayı durduracağı beklentisi olduğu görülüyor. Oysa Cumhurbaşkanı Erdoğan geçen hafta sonu yaptığı konuşmada; “Türkiye yıllarca faiz, kur ve enflasyon üçgenine sıkıştırılmak istendi. Bunların bu oyunlarını birer birer bozuyoruz” diyerek uygulanan politikayı “en az kapitülasyonların kaldırılması kadar öneme sahip ekonomik kurtuluş savaşı” olarak nitelendirdi ve aynı yönde devam edileceğinin işaretini verdi.

Hükümetin ısrarla savunduğu “faiz sebep, enflasyon neticedir” tezi, 2016 sonundan itibaren bağımsızlığını adım adım kaybeden Merkez Bankasına dayatıldı. Bunun sonucunu o zamandan beri TL'nin değerinde, yani kurlarda gözlemliyoruz. Dolar/Türk lirası kurunda birinci şok 2016 sonbaharında yaşandı. 2016 Ağustos sonunda 2,94 olan kur 5 ay sonra yüzde 30'a yakın artarak 3,80'e çıkmıştı. Kur bu seviyesini dalgalanmalar olsa da 2018 Mart başına kadar –bir yıldan fazla süre– korudu. İkinci şok 2018 Ağustos krizinde yaşandı. Seçimler bitip Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilince belirsizliğin sona ereceğine, politik riskler ortadan kalktığına göre daha makul ve sağduyulu politikalar izleneceğine yönelik beklentiler gerçekleşmedi. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kabine listesi açıklanmadan önceki gün 4,53'e kadar gerilemiş olan USD/TL kuru, bir yandan ekonomi politikalarına ilişkin endişeler, diğer yandan uluslararası ilişkiler kaynaklı risklerin artması ve Türkiye'ye kısıtlayıcı finansal yaptırımlar uygulanacağı endişesiyle dalgalı kur rejimlerinde görülmedik ölçüde ani bir sıçrama kaydetti. Kur 14 Ağustos-14 Eylül arası dönemde ortalama 6,40 oldu. Böylece Temmuz başındaki ilk on günün ortalamasına göre iki ayda yaklaşık yüzde 40 arttı. 2019'da İstanbul büyükşehir belediye başkanlığı seçimlerinin yenilenmesi kararının ardından yine politik risklerin etkisiyle Şubat-Mayıs döneminde yüzde 16,5 oranında bir mini kur şoku daha gerçekleşti.

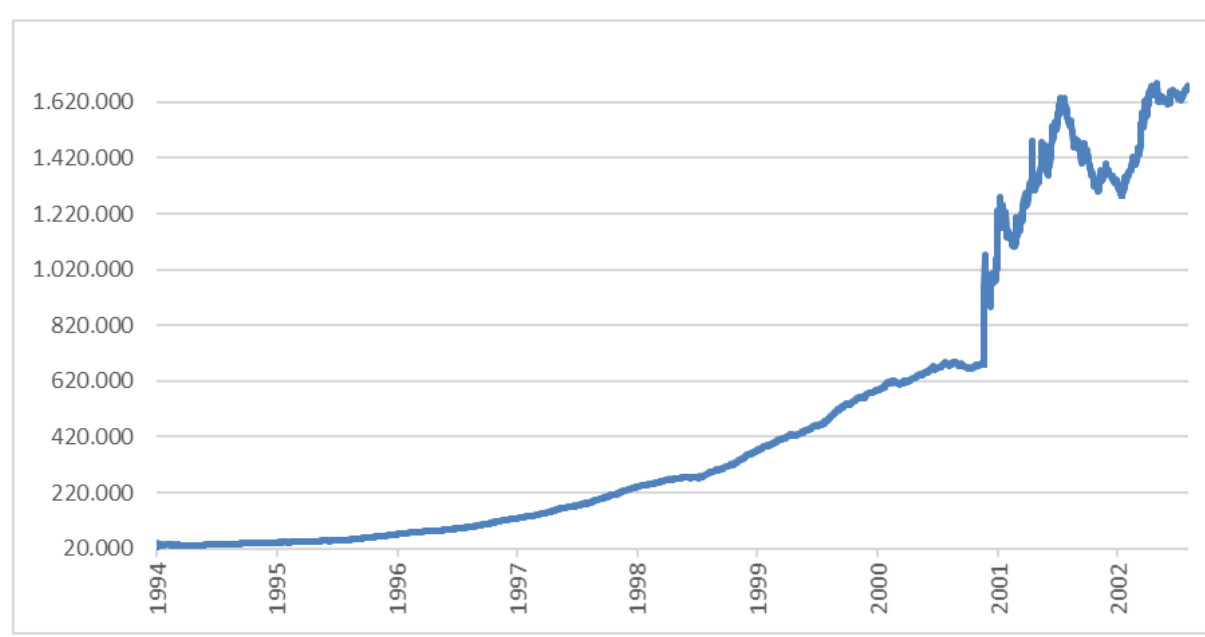
2019 Aralık ayı ortalama kuru 5,84 ve 2020 Ocak ortalama kuru 5,92 olmuştu. Şimdiki düzeyler, bu yılın on aylık döneminde (yarısı son üç ayda gerçekleşen) yüzde 40'lık bir artışa karşılık geliyor. İlginç olan ise kurdaki artışın para politikasında hem faiz hem kredi arzı bakımından kayda değer bir sıkılaştırma yaşanmasına rağmen gerçekleşmiş olması. Temmuz sonunda bugüne TCMB'nin piyasaya verdiği paranın ağırlıklı ortalama maliyeti 600 baz

İlk dört yılda 8 kat artış...

12 yıl sonra ise 600 kat...

puan arttı. Para piyasasında TL referans faiz oranı artık yüzde 14,75. Son iki ayda kamu bankalarının verdiği TL krediler sadece binde 8,5 arttı. Oysa daha önceki iki aylık dönemdeki artış bunun 11 katıydı.

Üstelik bu sıkı para ve kredi koşullarının sürdürülebilmesi kolay değil. Son üç yıllık dönemde olağan faaliyet gelirleri ile borçlarını geri ödeyebilme gücü kalmamış birçok firma banka kredileriyle ayakta tutuldu. Kurgu ürünü korku filmlerinde, yaşamını kaybettiği halde yürüyen ve çevresindeki sağlıklı insanlara da saldırarak zarar veren hortlaklardan esinlenilerek “zombi firmalar” denilen bu sınıfın dışında da krediye bağımlı hale gelmiş ciddi sayıda işletme var. Sıkılaştıran para ve kredi koşulları bunları soluk alamaz hale getiriyor.

Bankaların durumu da farklı değil. Düzenlemelerdeki değişiklikler sayesinde canlı gibi gösterdikleri ama tahsil olanağı bir hayli azalmış sorunlu krediler üzerlerinde yük olarak dururken bir de Nisan-Ağustos döneminde ortalama yüzde 10-12 faizle verdikleri 400 milyar TL kredi şu anda fonlama maliyetlerinin ciddi biçimde altında kaldı.

Hazinenin finansman gereği de sıkı para koşullarını zorlayacak gibi. 2021 yılında, Hazine'nin toplam 449 milyar TL iç borç (398 milyar piyasaya, 51 milyar kamu kurumlarına) geri ödemesi olacak. 245 milyar TL de bütçe açığı öngörülüyor. Bir başka deyişle; Hazine iç piyasada 650 milyar TL finansman baskısı yaratacak. Bu tutar, son açıklanan verilere göre bankacılık sektörünün şu anda elinde tuttuğu TL cinsi iç borç senedi toplamından fazla.

Hükümet yetkililerinin ifadelerinden ve hem reel sektörün hem bankacılık kesiminin hem kamunun finansman gereği yansımalarından para ve kredi koşullarındaki sıkılığın sürmesinin zor olduğu görülüyor. Para musluklarının açılması durumunda ise olacak belli. Ekonomi, 1990'lı yıllardaki yüksek kur artışı-enflasyon-tekrar kur artışı-daha yüksek enflasyon sarmalına düşebilir. Üzerinden çok zaman geçtiği için o dönemi hatırlamakta yarar var.

Türkiye, Ağustos 1989-Ocak 1990 arasında Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda gerekli değişiklikleri yaparak sermaye hareketlerini serbest

kambiyo rejimi ile uyumlu hale getirdi. 4 Nisan 1990'dan itibaren Türk lirası, Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından konvertibilite kapsamına alındı, TL bütün yabancı paralara serbest piyasa kuru üzerinden çevrilebilir oldu. O tarihten itibaren hesaplandığında, 1991 yılı ortalama USD kuru, yani TL'nin çevrilebilir olmasından sonraki USD/TL kur düzeyi, o yılın Ağustos ayının son haftasındaki ortalama kura eşit. Dolayısıyla 1990 Eylül'ünü analizimizin başlangıç noktası kabul edebiliriz. Bu da o zamanın parasıyla yaklaşık 2bin 700 TL yapıyor. 1992'nin 20-24 Ocak haftasında kur iki katına, aynı yılın Kasım ayının ortasında üç katına, 1993 yılı Haziran'ının sonunda, yani 34 ay sonra dört katına çıktı.

34 ayda dört katına çıkan 1990 Eylül başındaki USD kurunun sekiz katına çıkması ise o tarihten itibaren sadece sekiz ay gerektirdi. 5 Nisan 1994'te gerçekleştirilen devalüasyonun ardından kur on iki katına çıkmıştı. Mayıs 1997'de 50 katına çıkan kur, 1998 yılı Ağustos ayının ilk haftasında, yani sekiz yılın dolmasından bir ay önce 100 katına çıktı. Arada 1 milyon 688 bin TL seviyesini gören USD, 2 Eylül 2002'de 12 yıl önceki düzeyinin tam 600 katına çıkmıştı.

Türkiye 2016 sonbaharından beri düşük yoğunluklu bir ekonomik ve finansal kriz yaşıyordu. Bugün itibarıyla yeni bir aşamaya girmiş bulunuyoruz. USD/TL kuru yüzde 3,5 daha artarsa, bugüne kadar geçen dört yılda kur 3 katına çıkmış olacak. Geçmişteki örnekten gördüğümüz gibi artış hızı başta yavaş olsa da belli bir düzeyin üzerine çıldıktan sonra doğrusal değil üstel olarak artıyor. Dolayısıyla böyle giderse kritik eşik aşılabılır ve hızla eskinin ürkütücü tablosuyla karşı karşıya kalırız.

“Az gittik uz gittik. Dere, tepe, düz gittik. Yüz yaz yüz de güz gittik. Bir de döndük baktık ki bir arpa boyu yol gittik” tekerlemesi durumumuzu iyi özetliyor. Yıllarca kur-enflasyon sarmalında milyarlarca dolar gelirimizi, geleceğimizi kaybedip ağır bir bedel ödedikten sonra tam kurtulduk sanarken aynı kısır döngüye yeniden düşmek çok acı. Bu bakımdan aslında durumumuza uygun bir de “ağa ile maraba” fıkrası vardır ama bu sayfanın nezahetine uymaz.

ADOB, ‘Türk Besteciler Gecesi’ne hazırlanıyor

ANKARA Devlet Opera ve Balesi (ADOB), 4 Kasım Çarşamba günü ‘Türk Besteciler Gecesi’ konseri ile ilk dönem çağdaş Türk bestecilerden, günümüzün genç kuşak bestecilerine uzanan geniş bir yelpazede seyirciyle buluşmaya hazırlanıyor.

Genç bestecilerden Onur Arıncı Duran, Orhan Veli Özbayrak, Yalçın Tura, Ahmet Adnan Saygun, Melahat İsmailova, Cem İdiz, Turgay Erdener ve İlhan Baran gibi önemli bestecilerin notalarıyla; soprano Selva Er-

dener ve Mehlika Karadeniz Bilgin, mezzo soprano Nihan İnanc, tenor Ünüşan Kuloğlu, bas Şafak Güç, keman Doğan Keskin ve viyolonsel Mehmet Berkem Bursal dinleyiciyle buluşacak.

Piyanist Melahat İsmailova’nın eşlik ettiği Gülümden Alev Karaman anlatımıyla 4 Kasım Çarşamba günü saat 20.00’de Opera Sahnesi’nde gerçekleşecek konser; sanatın iyileştirici gücünü başkentlilerle buluşturmaya hedefliyor.

GAYE SU AKYOL’DAN ‘YORT SAVUL: İSYAN MANİFESTOSU’

Gaye Su Akyol’un “İsyan Manifestosu”, “Bittim Ama Tamamlanmadım” ve “Şerefe” isimli yeni şarkılarından oluşan EP’si “Yort Savul: İsyan Manifestosu” 30 Ekim itibarıyla tüm dijital platformlarda dinleyicileriyle buluştu. Daha önceki albümlerde co-prodüksör olarak çalışan Akyol, bu albümün tüm prodüksiyonunu üstlendi.

70’ler saykedeliyası, asit rock’ı ve progresif müziğini hatırlatan

altyapının; Anadolu müziği, Türk müziği gamları ve vokal tekniğiyle buluştuğu, zaman zaman bağlamayla, bazen sörf gitar tonlarıyla, trompet tonuyla ve fütüristik beat’lerle harmanlandığı, darbuka, geleneksel Anadolu perküsyonlarıyla işlendiği EP, ismini Yunus Emre’nin dizelerinden ve şair Ece Ayyhan’ın 1977’de yayımlanan “Yort Savul” adlı şiiri ve aynı adı taşıyan kitabından hareketle aldı.

Moğollar’dan ‘canlı’ plak: 11 Aralık’ta çıkıyor

Moğollar’ın “Anatolian Sun” adlı, tamamı canlı kaydedilmiş yeni albümü 11 Aralık’ta dinleyiciyle buluşacak. Murat Ertel’in prodüksörlüğünü üstlendiği albüm, Haarlem şehrinde Artone Studio’da doğru- dan plağa aktarılan şekilde kaydedildi.

Gülbaba Records ve Night Dreamer Records’ın ikinci ortaklığı olan “Anatolian Sun” albümünde Cahit Berkay, Emrah Karaca, Serhat Ersöz, Taner Öngür ve Kemal Küçük- bakkal’dan oluşan Moğollar’a

asma davul ve bendir de Ümit Adakale eşlik etti.

‘GÜNAHIYLA SEVABIYLA DİNLEYECEKSİNİZ’

Cahit Berkay albüm kayıt sürecini şu sözlerle anlattı: “Hayatımın en heyecanlı işlerinden biri yayımlanmak üzere. Şubat ayının sonlarında Studio Artone’da çalarken plağa kayıt yapılan ‘direct to disk’ dedikleri yöntemle albüm kaydetmiştik. Yani o gün ne çaldıysak günahı ve sevabıyla aynısını dinleyeceksiniz”

Bozcaada Uluslararası Ekolojik Belgesel Festivali başladı

Bozcaada Uluslararası Ekolojik Belgesel Festivali (BIFED), dün çevrimiçi olarak başladı. Bu yıl 7’ncisi gerçekleşen festivalde 15 finalist, bir hafta boyunca jüri karşısında olacak.

“Festival Scope” üzerinden canlı yayımlanan ana yarışma kategorisindeki 15 finalist haricinde BIFED Panoraması ve Türkiye Panoraması kuşağında yer alan 23 belgesel de Youtube kanalından kasım ayı sonuna kadar izleyiciyle buluşacak.

Finalistler arasında yer alan iki yapım Türkiye’deki ekolojik sorunlara dikkat çekiyor. Rûken Tekeş, “Aether” adlı belge-

selinde sular altında kalan Hasankeyf’t 21 günlük yaşam döngüsünü anlatırken Julia Lazarus ise “Kuzey Ormanları” adlı belgeselinde inşaat ve otoyol projeleriyle Karadeniz kıyılarına verilen tahribatları gözler önüne seriyor.

‘SAVUNUCULARI SAVUNUN’

‘Savunucuları savunun’ sloganıyla gerçekleşen festivalde bu sene Türkiye ile birlikte İtalya, Fas, Katar, Birleşik Devletler, Hindistan, Fransa, Çekya, Almanya, İsviçre, Letonya, Norveç, Litvanya, Birleşik Krallık, Avusturya ve Meksika da yer alıyor.

Muhelif Takvimi

Yıl : 2020 Ay: 11 Gün: 308

3 KASIM

Salı

Balık Mevsimi

1507: Leonardo da Vinci’ye Lisa Gherardini’nin (Mona Lisa) tablosunu yapma işi verildi.

Kocası, karısının 3 dişinin çekilmesi ve yerlerine takma diş takılmasının ardından, “Da Vinci”ye “Mona Lisa” tablosunu ismartladı.

1890: Sirkeci Garı’nın açılışı yapıldı.

1971: Sinema oyuncusu Vahit Öz (Horoz Nuri) doğdu. Dünya neşelendi.

1957: Avusturya asıllı Amerikalı psikiyatrist ve psikanalist Wilhelm Reich doğdu. Dünya değişti. (Dinle Küçük Adam, Faşizmin Kitle Psikolojisi, İnsanın Doğadaki Yeri)

1971: Tarihi Tepebaşı Tiyatrosu, yangın sonucu harap oldu.

Donan Olayı : **Covid-19 vaka, hasta ya da her neyse sayısı: 2.302**

Ölü sayısı: 76

Günün Sözü :Konuşma ve eleştirme özgürlüğüyle, gevezelik ve adi şakaları birbirine karıştırırsun. *Wilhelm Reich, Dinle Küçük Adam*

Saatteiz Muhelif Takvimi

ANIL ÖZGÜÇ

Mükemmel duruşlara itibar etmeyiniz!

Osman Kavala 1098 gündür tutuklu (Hata ve neden?)

Gülistan Doku 303 gündür kayıp

Hürmüz Dirit 297 gündür nerede?

Trump insanı seçmeden sonra Dr. Fauci’yi ‘kovacağım’ ima etti.

Trump erken zafer ilanıyla seçimi gasp etmeyi planlıyor.

Depremde ölenler ‘imtihan’ olmadı. Depremde ölenler acızlıktan, bilimle yakından uzaktan ilgisi olmamaktan, rant dışında hiçbir şeyi önemsememekten kaynaklı olarak sadece ‘ölmüş’ oldu.

Doğanlar Apartmanı enkazında bir çantanın içinde borç listesi ve ödeme için ayrılmış bir miktar para bulundu.

Paralel evrenden haberler: İstanbul Valisi Covid-19 ile mücadelede mükemmel bir duruş sergilendiğini söyledi.

Ensar Vakfı’nın eski yöneticisi Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı oldu.

Hatay’ın Belen ilçesinde üzerinde damatlık olan bir adam, yakınlarının müdahalesine rağmen yanındaki gelinlik giymiş kadını, tokat atıp yumruklayarak dövdü.

Room dinleyiniz!

Limonlu tavuk, portakallı truff, filtre kahve

Günün Yemeği : Limonlu tavuk, portakallı truff, filtre kahve

Saatteiz Muhelif Takvimi

BUGÜN DOĞANLARA VERİLECEK İSİMLER:

Erkek : Mert

Kız : Ece

Madame Tussauds müzesi Trump heykelini çöpe attı

Almanya’nın başkenti Berlin’de bulunan balmumu heykel müzesi Madame Tussauds, ABD Başkanı Donald Trump heykelini çöpe koydu. Trump heykeli çöp kutusuna koyularak sergilenmeye devam ederken, önceki başkan Barack Obama’nın heykeli yerinde kalmaya devam etti. Trump’ın balmumu heykeli “Yalan haber” ve “Kovuldun” yazılı ta-

belalarla çevrildi ve yanına bir “Amerika’yı Yeniden Büyük Yap” (Make America Great Again) şapkası yerleştirildi.

‘SEMBOİLİK BİR HAREKET’

Müze yetkilileri bu etkinliğin 3 Kasım’daki ABD seçimleri öncesi sembolik bir hareket olduğunu belirterek, Trump’ın balmumu heykelini hazırlık önlemi olarak kaldırdıklarını söylediler.

ÜMİT SEZGİN

BİR MAÇ BU KADAR HAKEDİLİR

Acıların haftasıydı; İzmir'i vuran, yüreğimizi yakan deprem, FB TV'nin gülen yüzü Dilay kardeşimizin ölümü peş peşe geldi. Ayrıca bugün tribünlerimizde can veren Koray Şener'in de ölüm yıldönümüydü.

Futbol elbette bunca acının ilacı değil ama, yüreğimize küçücük de olsa bir sıcaklık verebilme umudu az şey mi?

Maç öncesi Serdar Aziz seçimi en çok tartışılan konuydu. Neden Lemos değil de Serdar Aziz sorusuna verilen ortak cevap "Erol Hoca'nın forma adaleti" oldu. Umarım öyledir.

İlk 4 dakikada kaleyi bulan üç şut çekti Fenerbahçe'liler. Belkas, Serdar ve Valencia'nın vuruşları yumuşak kaldı ama Fenerbahçe'nin hayli ofansif oynayacağıının da işareti oldu. 15. Dakika dolduğunda, Antalya kalesini bulan şut sayısı 8 olmuştu. Geçen yıl pek çok maçın tümünde bu kadar şut atılmadığı hesaba katıldığında, Fenerbahçeliler gol gelmese de durumdan memnundu.

Şutların farklı oyuncularca atılması da ayrıca sevindiriciydi; Fenerbahçe'de Altay hariç herkes gol atmak istiyor, uğraşıyor.

Antalya'da Tamer Tuna'nın yokluğunun da payı var mı bilinmez ama ilk yarım saatte rakip ceza sahasına bir kez bile girememeleri sadece Fenerbahçe'nin iştahına bağlanamazdı herhalde. Gelecek hocaya epey iş düşecek anlaşılabilir.

İlk yarı bittiğinde bir torba dolusu Fenerbahçe atağı, şutu, pozisyonu vardı ama gol yoktu. Peki çözüm? Eminim bu maç bundan 3-4 ay sonra oynansa, Erol Hoca bu tür tıkanan maçlarda 3'lü defansa dönerdi. Rakip ceza sahasına bile gelemiyor, ayrıca 10 kişi kalmış, öyleyse defansta 4 kişiyi tutmak yerine orta sahaya bir ofansif isimle takviye ederdi. Mesela Samatta'yı kanada kaydırıp Cisse'yi santrafora alır, arkasına da Pelkas ve Ozan'ı koyup kilidi açardı.

Ancak Erol hoca sabretmeyi tercih etti. Aynı kadro ve sistemin golü bulacağına inandı. Nitekim İkinci yarını hemen başında çok güzel hazırlanan bir pozisyonda Valencia'nın pasına Ozan'ın şutu golü getirdi.

Gollerin devamı beklenirken, Altay'nın iki pasla golü geldi. Podolski'nin vuruşu inanılmazdı ama artık Fener-

bahçe bu golleri yememeli. Bu gol Erol Hoca'nın neden 3'lü defansı denemediğinin de bir cevabıydı belki.

Beraberlik golü sonrası bir futbol sever için keyifli dakikalardı. Fenerbahçe üst üste pozisyonlara girip, peş peşe goller kaçırdıkça Erol Hoca zengin yedek kulübesinde ne varsa kullandı.

Aslında çıkanlar kötü oynadıkları için çıkmadı, girenler de çok daha ekstra iş yapmadı. Zaten her şey yapıyordu. Futbolda istatistiklere pek kulak asmam ama bu maç rakamlar gözardı edilecek gibi değildi. Fenerbahçe 45 pozisyon üretti maç boyu, 9'u ceza sahası dışından 28 şut çekti, 3 top direktten döndü. 25 orta yaparak kendi rekorunu kıran Caner'e ayrı bir başlık açmak lazım elbette...

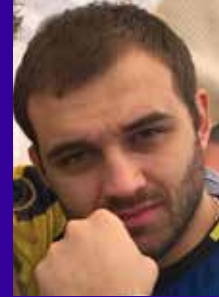
Fenerbahçe seyircisine bu maçla merhaba diyen Perotti'nin penaltı vuruşundaki soğukkanlılığı da görülmeye değerdi.

Maçın hakemlerine değinmek gerekirse, Jahovic'in kırmızı kurallara göre tartışılmaz, aslında hakem Bahattin Şimşek'in neden önce sarı çıkardığı tartışılır. Sinan Gümüş'ün kırmızısı enteresan.

YOK MU NEFESİ KUVVETLİ BİR HOCA?

Bu memlekette en büyük bütçe kime ayrılıyor arkadaş, Diyanet İşleri Başkanlığı'na değil mi? Yok mu kardeşim nefesi kuvvetli bir Hoca, okusun üflesin ya da ne yapıyorsa yapsın da şu rakip kalelerdeki cin'leri çıkarsın. Bu nedir Allah'aşkına? Geçen yıldan beri kale direkleri en büyük rakibimiz, tüm rakip kaleciler panter...

Ama bu Cin'lere rağmen son yıllarda izlemekten en çok keyif aldığım Fenerbahçe maçı oldu diyebilirim. Yanılmıyorsam, bu maç ilk 25 dakikada girdiğimiz pozisyon sayısına geçen sene birçok maçta ulaşamadık. İşin enteresan yanı, yine tam "golü attık gerisi gelir" derken, Cin'ler devreye girdi, yine o meşhur gollerimizden birini yedik. 1-1'den sonra içimden "Eyvah gitti bu maç" dedim, eski alışkanlık işte. Yediğimiz bu saçma gollerden sonra, ne yalan söyleyim

İBRAHİM CAN

sırtımda bir ürperti, soğuk soğuk ter başlıyor. Panik atak diyenler var, doğru mu bilmem. Neyse Erol Hoca'yı la yeneceğiz bu alışkanlığı, inşallah... İki haftadır Fenerbahçe bana "son yılları unut, biz pes etmeyiz, bize inan" diyor. Fenerbahçe'ye inanma hissini bile özlemişim arkadaş. Bu arada söylemeden geçemeyeceğim, Jahovic'in kırmızı kartına üzüldüm. Yan sütündeki beyefendiye sorarsanız, kurallar, içtihatlar vs vs deyip, "kesin kırmızı" ahkamı keser ama benim içime sinmiyor. Bu Jahovic'i sevmem, hakemle çok oynar, rol keser, Burakgillerdendir ama bu kez kasti yoktu, istemeden bastı Serdar'ın ayağına. Bence sarı yeterdi. Neyse, bu kadar canımızın yandığı, üzüldüğümüz bir haftada, 90 dakikalığına bize acılarımızı unutturan Fenerbahçe sağol, varol...

İkinci sarıya neden olan hareketi bilerek mi yaptı Sinan yoksa hakeme çarpıp, koluyla özürlülerken, yanlış anlama kurbanı mı oldu, tartışılır. Bunun dışında hakem kararlarının genellikle doğru

olduğunu söyleyebiliriz.

Sonuçta Fenerbahçe bu maçı almak için ne gerekiyorsa yaptı, hak etti ve aldı. Maç fazyasıyla da olsa liderlik koltuğuna oturdu. Hayırlı olsun.

ANTALYA DEPLASMANINDA 3 PUAN KAZANARAK LİDERLİĞİ ELE GEÇİRDİ

FENER KOLTUĞA OTURDU

1-2

FENERBAHÇE deplasmanda Fraport TAV Antalyaspor'u 2-1 yendi. Sarı-Lacivertli ekibin dün 3 şutu direğe çarptı. Ligde son 4 karşılaşmadan galip ayrılan Erol Bulut'un öğrencileri, bu sonucun ardından 17 puana yükseldi ve maç fazlasıyla liderlik koltuğuna oturdu. İlk yarısı golsüz eşitlikle geçilen mücadelenin 45. dakikasında Antalyaspor'da Jahovic, Serdar Aziz'e yaptığı sert hareket sonrası, VAR incelemesinin ardından kırmızı kart gördü. 49. dakikada Ozan Tufan Fenerbahçe'yi 1-0 öne geçirdi. 52. dakikada Antalyaspor'da Podolski skoru eşitledi: 1-1.

Fenerbahçe'de 58. dakikada Pelkas, 60'da Gustavo ve 83'te Papiss Cisse direğe takıldı. Rakip kaleye dün 28 şut gönderen Fenerbahçe'ye galibiyeti getiren golü 84. dakikada penaltıdan Perotti kaydetti. Arjantinli yıldız böylece ilk maçında golle tanıştı. Sarı-lacivertli ekipte 90+6. dakikada Sinan Gümüş ikinci sarıdan kırmızı kartla oyun dışı kaldı.

STAT: Antalya
HAKEMLE: Bahattin Şimşek, Mehmet Kısıl, Mustafa Sönmez

FT ANTALYASPOR: Boffin, Bünyamin Balcı, Veysel Sarı, Naldo, Kudriashov (Ali Eren İyican dk. 88 ?), Mert Yılmaz, Nuri Şahin (Fredy dk. 62), Gökdeniz Bayrakdar (Ufuk Akyol dk. 74), Orgill, Podolski (Ersan Adem Gülüm dk. 74), Jahovic

YEDEKLER: Doğukan Özkan, Ferhat Kaplan, Mevlüt Han Ekelik, Serdar Poyraz, Omar İmeri, Adem Metin Türk

TEKNİK SORUMLU: Sedat Karabük

FENERBAHÇE: Altay Bayındır, Gökhan Gönül, Tisserand, Serdar Aziz, Caner Erkin, Ozan Tufan (Sinan Gümüş dk. 81 ?), Gustavo, Pelkas (Cisse dk. 61), Sosa (Perotti dk. 62), Valencia (Mert Hakan yandaş dk. 81) Samatta (Ademi dk. 74)

YEDEKLER: Harun Tekin, Lemos, Tolga Ciğerci, Nazım Sangare, Novak

TEKNİK DİREKTÖR: Erol Bulut

GOLLER: Ozan Tufan (dk. 49), Perotti (dk. 84 pen.) (Fenerbahçe), Podolski (dk. 52) (FT Antalyaspor)

KIRMIZI KARTLAR: Jahovic (dk. 43) (FT Antalyaspor), Sinan Gümüş (dk. 90+6) (Fenerbahçe)

DİLAY KEMER UNUTULMADI

Öte yandan, Fenerbahçeli futbolcular, ısınmak için sahaya, uzun süredir kanser tedavisi gören ve 30 Ekim'de 32 yaşında vefat eden Fenerbahçe TV sunucusu Dilay Kemer'in fotoğrafı olan ve üzerinde "Kalbimizdesin" yazılı tişörtlerle çıktı.

AZERBAYCAN'A DESTEK

Az sayıda taraftarın izlediği maçta, tribünlere Türk ve Azerbaycan bayrakları asıldı. Ayrıca statteki elektronik skor tabelası ekranına yansıtılan görüntülerde, Dilay Kemer'in yanı sıra İzmir depreminde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifa dilendi.

İzmir ve Yılmaz için saygı duruşu

Mücadele öncesi gerçekleştirilen seremonide, hayatını kaybeden eski başkanlardan Mesut Yılmaz ile İzmir'deki depremde yaşamını yitirenler için bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu.

HATAY'DA SEVİNEN YOK 1-1

Hatayspor ile Sivasspor 1-1 berabere kaldı.

Konuk Sivasspor'un golü 6. dakikada Gradel'den gelirken, Hatayspor'un beraberlik golünü 8'de David kaydetti.

Hatayspor'da Ribeiro 82. dakikada kırmızı kart gördü.

ÖNEMLİ DAKİKALAR

6. dakikada Sivasspor öne geçti. Uğur'un sol kanattan yaptığı ortada altıpas içinde Gradel'in kafa vuruşunda meşin yuvarlak filelere gitti: 0-1

8. dakikada Hatayspor beraberliği

yakaladı. Selim Ilgaz'ın sağ kanattan yerden yaptığı ortada kale önünde topun gelişine vuran Akintola, meşin yuvarlak filelerle buluşturdu. 1-1

74. dakikada Hatayspor'da Diouf'un ceza sahasında çektiği şutta meşin yuvarlak ağlarla buluştu, ancak öncesinde pozisyonun ofsayt olduğu gerekçesiyle gol geçerli sayılmadı.

87. dakikada sağ kanattan yapılan ortaya altıpastan gelişine vuran Akintole'nin vuruşunda top üst direktten döndü.

Karşılaşma 1-1 sona erdi.

KARTAL UÇUŞA GEÇTİ

YENİ Malatyaspor'u 1-0 mağlup ederek bu sezon Vodafone Park'taki ilk galibiyetini alan Beşiktaş'ta yüzler gülüyor.

Sezona çok kötü bir giriş yapsa da lige verilen milli arada kendine gelen siyah-beyazlılar, geçen hafta Denizlispor'u bu hafta da Yeni Malatyaspor'u devirerek bu sezon ilk kez ikide iki yaptı. Savunmada oldukça dağınık bir görüntü sergileyen Beşiktaş, bu sezon ilk kez kalesini gole kapatmayı da başardı.

YENİLER ETKİLİ

Son 2 haftada toplanan 6 puanın yanı sıra sergilenen futbolda da gözle görülür değişim yaşanırken bunda yeni transferler Rosier ve Ghezzal'ın da katkısı büyük oldu. Rosier, sağ bekte hem savunma hem de hücum anlamında yaşanan sıkıntılara çare olurken Ghez-

zal da maçın kilitlendiği anda Yeni Malatyaspor karşısında Larin'e yaptığı asistle klasını gösterdi.

EN BÜYÜK SORUN SAKATLAR

Kartal'da en büyük sorun ise sakatlıklar... Özellikle kanat bölgesindeki isimlerin yaşadığı sakatlıklar, hücum hattında teknik direktör Sergen Yalçın'ın elini kolunu bağlıyor. Kartal'da sakatlığı bulunan isimlerden Kevin N'Koudou'nun Gaziantep deplasmanında da takımdaki yerini alamayacağı kaydedilirken Gökhan Töre'nin de forma giymesi görünmüyor. Takımın genç yıldızlarından Ajdin Hasic'in de takımla çalışmalara başlasa da Gaziantep karşısında ilk 11 başlaması beklenmezken Atakan Üner ise idmanlara start verdi.

OZZIE ŞAMPİYONLUĞA İNANIYOR

Beşiktaş'ın tecrübeli futbolcusu Oğuzhan Özyakup, sezona kötü başlamalarına rağmen şampiyon olacaklarına inandığını bildirdi. Oğuzhan Özyakup, Beşiktaş dergisinin kasım ayı sayısında yer alan röportajında, siyah-beyazlı takımda hedefin her zaman şampiyonluk olacağını belirterek, "Şampiyon olmak için de maçları kazanmak zorundasın. İlk dört haftayı biraz zor geçirdik ama takım olarak çok şeyin farkına vardık. Bu takımın tek hedefi var, o da şampi-

yonluk." ifadelerini kullandı.

Pandemi döneminde taraftarlardan uzak kalmanın üzüntü verici olduğunu vurgulayan Oğuzhan, "İnşallah, en kısa zamanda bu donemi atlatıp maçlarda buluşuruz. Taraftar önünde oynamak futbolcuya ayrı bir heyecan katıyor ve tabii ki taraftarlarımız da maç heyecanını özlemiştir diye düşünüyorum. Herkesin sağlıklı kalmasını ve en kısıda zamanda kavuşmayı umuyorum." görüşlerine yer verdi.

ALİ AKMAN GALATASARAY'DA

Galatasaray, TFF 1. Lig'de Bur-saspor formasıyla harikalar yaratan Ali Akman'la anlaşmaya vardı. Sarı-Kırmızılılar'ın eski yıldızlarından ve kaptanlarından Ayhan Akman'ın yeğeni olan Ali'nin Yeşil-Beyazlılar'la sezon sonu sözleşmesi bitecek ve Sarı-Kırmızı-

lılar'a bedelsiz olarak gelecek. 18 yaşındaki golcünün Galatasaray'ı seçmesindeki en önemli etken ise amca Ayhan Akman oldu... Fenerbahçe'nin de istediği Ali Akman ile Ayhan Akman'ın görüştüğü ve yeğenini Sarı-Kırmızılı takıma gelmeye ikna ettiği belirtildi.

TRABZONSPOR MAZİYİ ARIYOR

Tarihinin en kötü sezon başlangıcını yapan bordo-mavililer yeniden çıkışa geçebilmek için yeni teknik direktörünü bekliyor.

Süper Lig'de oynadığı 7 maçta 1 galibiyet, 2 beraberlik ve 4 mağlubiyet alan bordo-mavililer 5 puanla düşme hattında yer alıyor. Trabzonspor, geçtiğimiz sezonun ilk 7 haftasında 3 galibiyet, 3 beraberlik ve 1 yenilgi elde ederek 12 puanla 3. sırada yer almıştı. 2019-2020 sezonunun 7 puan gerisinde kalan Karadeniz ekibi, Teknik Direktör Eddie Newton ile yollarını ayırırken

çıkışa geçebilmek için yeni teknik direktörünü bekliyor.

Teknik Direktör Eddie Newton'un görevine son veren Trabzonspor, Alanyaspor maçı hazırlıklarına Profesyonel Futbol ve Scout Direktörü İhsan Gündüz Derelioğlu yönetiminde başlarken, bir taraftan ise takımın başına getirmeyi planladığı isim üzerinde duruyor. Trabzonspor'da teknik direktörlük koltuğu için gündeme bir çok isim geldi. Abdullah Avcı, Tamer Tuna ve Mustafa Reşit Akçay isimleri ön planda yer alıyor.

BEŞİKTAŞ'IN LARİN'İ VAR!

Siyah-beyazlı ekibe 2017-2018 sezonunun devre arasında MLS takımı Orlando City'den transfer edilen Cyle Larin bu sezon oynadığı resmi maçların yarısında takımına gol katkısı sağladı. Teknik direktör Sergen Yalçın'ın bu sezon 8 resmi maçta forma verdiği Kanadalı oyuncu, hocasının güvenini boşa çıkarmadı. UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi ön eleme maçlarının yanı sıra 6 lig maçında da forma giyen Larin toplam 8 karşılaşmada 4 kez gol sevinci yaşayarak yüzde 50 gol ortalaması ile oynadı ve ilk dönemlerindeki gol sayısını 8 maçta yakaladı.

PAOK ile deplasmanda oynanan ve siyah-beyazlıların 3-1 kaybettiği karşılaşmada bu sezonki ilk gol sevincini yaşayan Kanadalı oyuncu, Sergen Yalçın'ın ligde vazgeçemediği isimlerden oldu ve tüm lig maçlarında forma giydi. Fraport TAV Antalyaspor

maçında siyah-beyazlıların tek golünü atan Larin, İttifak Holding Konyaspor ve Gençlerbirliği maçlarını boş geçse de Yukatel Denizlispor ve Yeni Malatyaspor maçlarında attığı gollerle siyah-beyazlı takımın topladığı puanlara direkt etki etti. Larin'in skora sağladığı maçlarda Beşiktaş 7 puan topladı.

TAMER TUNA TOPA BASTI!

İsmi son dönemde Trabzonspor ile anılan ve son olarak Antalyaspor'u çalıştıran Tamer Tuna'ya bordo-mavili yönetimden resmi teklifin ulaşmadığı öğrenildi.

Trabzonspor'da Eddie Newton ile yolların ayrılmasının ardından gözler yeni teknik patronun kim olacağına çevrildi. Bordo-mavili yönetimin teknik direktör adayları arasında yer alan isimler içinde Tamer Tuna ise ağırlık kazanmıştı. Dün Antalyaspor'u çalıştıran ekibi ile bir araya gelen deneyimli çalıştırıcıya, bordo-mavili yönetimden resmi bir tek-

lifin henüz ulaşmadığı öğrenildi.

Abdullah Avcı, Mustafa Reşit Akçay, Şota ve Fatih Tekke'nin yanı sıra Trabzonspor Yönetim Kurulu'nda teknik direktör adayları arasında yer alan Tamer Tuna'nın devre arasına kadar takım çalıştırma gibi bir planının da olmadığı öğrenildi. Sivasspor, Göztepe ve son olarak Antalyaspor'da görev alan Tuna'nın, yakın çevresine devre arasına kadar takım çalıştırmak istemediği ancak iyi bir teklifin gelmesi halinde bu kararını tekrar gözden geçireceğini aktardı.